Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
28 АВГ. 1984
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 193 (18.969). • Пайшанба, 23 август 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ!

- Ғўза парваришидаги зарбдор 50 кунликнинг ҳар бир кунини зарбдорчасига якунлайлик
- Экинни қондириб суғориш диққат марказимизда бўлсин. Ғўзага обиҳаёт тарашда «шарбат» усулидан кенг фойдаланиш ҳосилни эрта етилтириш гаровидир
- Парваришни муддатидан илгари тўхтатиш пахта ҳосилдорлиги ва тола сифатини пасайтириб юборади
- Далаларни машина теримига тайёрлаш, дефолиацияни мақбул муддатларда ўтказишга алоҳида аҳамият берайлик
- Далада ишлаётганлар учун қулай шарт-шароит яратиш меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг муҳим шартидир

Юбилей йили даъвати:

ШИЖОАТ КЎРСАТИНГ, ПАХТАКОРЛАР!

СУВ — ҒЎЗАНИНГ МАЛҲАМИ

- Ғўза парвариши йиғим-терим бошлангунча давом этади
- Ҳосилнинг сифати дала ишларида агротехника талабларига қатъий риоя этишга боғлиқ
- «Шарбат» суви ғўзани яшнатади, ҳосилга ҳосил қўшади
- Етилган масалалар, мулоҳазалар

Пахта йиғим-терими бошланишига саноқли кунлар қолди. Ҳозирги энг муҳим вазифа ғўза қатор ораларига ишлов беришни ҳосил йиғим-теримига пухта тараддуд билан боғлаб олиб боришдан иборат.

Сувчи бўлиб ишлай бошлаганимга ўттиз йилдан ошди. Кўп йиллик тажрибамга таяниб шуни дадил айтишим мумкин: ғўза парваришини пахта очилгунча тўхтатмаслик керак. Ҳосилнинг етилиши, толанинг сифатли, чидамли бўлиши экиннинг амали ва ривожига боғлиқ. Бу йилги шароитда ғўзанинг ривожланиши ва ҳосил тўпланишидаги қолоқликни тугатмоқ учун экинга қўшимча ишлов бериш, уни «шарбат» усулида суғориш, бегона ўтни ва ҳашаротни ўз вақтида йўқотиш лозим.

Колхозимизда 980 гектар майдонда пахта етиштиряпмиз. Ўтган йили ялпи ҳосил 4400 тоннани ташкил этган бўлса, бу йилги маррамиз 4500 тонна. Шунда ҳосилдорлик 45 центнердан ошади. Ҳосилнинг чўғи чакки эмас, кўчатлар сони бут, гул ва тугунчалар кун сайин кўпайиб, кўсакка-кўсак қўшиляпти. Аммо, экиннинг аҳволи ҳамма майдонда бир текис эмас. Ҳар бир туп ғўзасида 12—15 тадан бўлиқ кўсакли далалар ҳам, ғўзаси энди кўсаклаш даврига кирган майдонлар ҳам бор. Апробациядан кейин қайси даладаги ғўзага кучайтирилган ишлов ва «шарбат» суви бериш зарурлиги белгилаб олинади. Мавжуд 26 та культиватор далада ишлатилмоқда, сувчилар ғўзага оби-тобида сув бераётирлар.

Бригадамиз аъзолари юбилей йилида ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга, пахта тайёрлаш планини биринчи сорт ҳисобига бажаришга аҳд қилганлар. Ғўзаларга тўртинчи марта комплекс ишлов берилмоқда. Азотли ўғитларни 20 июлгача бериб тугатдик. Кейинги даврда эса экинни органик ўғит билан озиқлантирдик, ривожи паст ғўзаларга қўшимча ишлов ва озиқ берилди. Айниқса экинни ўз муддатида суғориш, бир туп ғўзани ҳам чанқатмаслик кундалик диққат-эътиборимизда. Ғўза чанқатилса ёки бостириб суғорилса, тўпланган ҳосил йўққа чиқишини биз яхши биламиз.

Мен сувчилар группасига раҳбарлик қиламан. Улуғ Ватан уруши ветерани Отамурод оға, унинг ўғли Худойберган, шогирдим Шуҳрат, ўғлим Алишер мен билан ёнма-ён тер тўкишяпти. Карталар йирик бўлгани учун группа усулида ишлаш маъқулроқ. Шунда картанинг ҳамма қисмига сув бирдай етиб бориши, ернинг баробар тобига келишига эришилади. Ҳозир парранда гўнгини «шарбат» қилиб оқизяпмиз. «Шарбат»нинг бу усули экинни ҳам сув, ҳам озиқдан баҳраманд этади. Урганч бройлер паррандачилиги фабрикасидан гўнг ташиб, дала бошига уйиб қўйганмиз. Ҳар бир туп ғўзага сув, озиқ текис етиб боришига кўз-қулоқмиз. Сувчи доимо пайкал оралаши, ҳушёр бўлиши лозим. Сув текис тaралмаса ғўзанинг бўйи паст-баланд бўлади, экин машинабоп бўлиб ўсмайди. Қулоқни очиб қўйиб, кетиб қолган сувчи панд ейди. Хуллас, экинни яшнатадиган ҳам, қоидага амал қилмаса, қақшатадиган ҳам сувчи. Биз масъулиятни чуқур ҳис қилиб, суғориш агротехникасига қатъий риоя этмоқдамиз. Бош агроном Қадамбой Дўсчонов бошлиқ Сифат комиссияси далада бегона ўт бўлмаслиги, суғориш, культивация даврида агротехника қоидалари бузилмаслиги устидан доимий назорат ўрнатган.

Хўжалигимиз далаларида ғўзага сўнгги цикл ишлов бериш график асосида олиб борилмоқда. 40 га яқин группага уюшган миришкор сувчилар экинни қондириб суғоришда ғайрат ва тадбиркорлик кўрсатишяпти. СССР Давлат мукофоти лауреати Раҳимбой Бобожонов, Юсуф Жуманиёзов, Юсуф Файзуллаев бошлиқ 60 центнерчи бригадаларда ҳосилга ҳосил қўшиш йўлида амалга оширилаётган ишлар айниқса ибратлидир. Культивациялаш, суғориш, далаларни теримга тайёрлашда меҳнат қилаётган азаматларга қулай шароит яратиб берилган.

Бу йил баракали хирмон кўтариш билан бирга пахтанинг сифатини яхшилаш учун ҳар биримиз масъулмиз. Шу муносабат билан мен баъзи мулоҳазаларни ўртага ташламоқчиман. Аввало, ҳар битта кўсакнинг пишиб етилиши учун ғўза парваришини бўшаштирмай давом эттириш, бегона ўтни таг-томири билан йўқотиш, дефолиацияда, теримда шошма-шошарликка, сон кетидан қувишга барҳам бериш керак.

Ўйлаб кўрайлик: бўлар-бўлмасга ҳадеб теримчиларни шошилтириш, кўсаги етилмаган майдонда дефолиация ёки терим ўтказиш зарурмикин? Менимча пахтаси яхши очилган далада теримни уюшқоқлик билан бошлаш, шу йўсинда уч марта терим ўтказиб, асосий ҳосилни йиғиб олиш, машина теримида ҳам қоидага амал қилиш керак. Хом пахта терилмаслиги, сорт бузилмаслиги шарт. Чунки, тартибсиз терим, ҳар ким ҳар жойда дала оралаб пахта излаши сифатга таъсир қилмай қолмайди. Бизда куч, техника етарли, ҳашарчиларсиз, ўқувчилар ёрдамисиз ҳам ҳосилни йиғиб олишга қурбимиз етади. Қўл теримини фақат аёлларга ташлаб қўймай, ишга яроқли эркакларни ҳам теримга жалб қилмоқ керак.

Ҳосилнинг 70—80 процентини машинада теришни мўлжаллаб турибмиз. Пастки шохлари серкўсак, ғўзалар бир-бирига чирмашган айрим карталарга машина киритмай, ҳосилни қўлда терганимиз маъқул деб ўйлайман. Яъни омилкорлик билан иш кўриш, сифат учун сўзда эмас, амалда курашиш лозим.

Машариф ЖУМАНИЁЗОВ,

Урганч районидаги Охунбобоев номли колхоз сувчиси, «Ҳурмат Белгиси» ордени нишондори.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Китоб районидаги Навоий номли совхозининг тажрибали деҳқон Раъно Мирзаева етакчилик қилаётган бригадаси азаматлари ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш иштиёқида пахта далаларида қизғин меҳнат қиляптилар. Механизаторлар ўз агрегатларига ҳимоя тўсиқлари ўрнатиб эгатларни сифатли юмшатишаётган бўлса, сувчилар обиҳаёт тарашяпти. Деҳқон меҳрига қонган ғўзаларнинг ҳар тупида 10-12 тадан бўлиқ кўсак кўзга ташланади. Дастлабки кўсаклар тиш ёрай деб турибди.

Суратда: моҳир сувчи Раим Қаҳҳоров.

Е. Ботиров фотоси.

Агрегатлар шай

Қува районидаги «Социализм» колхозида терим техникаси мавсумга тўла-тўкис шай қилиб қўйилди. Колхоз механизаторлари саккизта пахта териш машинасини, тўртта кўрак териш агрегатини, 12 та кўрак тозалаш машинаси, шунингдек пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган трактор прицепларини ўз кучлари билан ремонтдан чиқардилар.

Тажрибали комбайнчилардан У. Ҳолиқов, Н. Ашуров, М. Маҳмудов машина бункерларидан камида 200 тоннадан пахта бўшатишни мўлжалламоқдалар. Социалистик мажбуриятларда кўзда тутилган уч минг тонна пахтани териб олишга улар шундай ҳисса қўшадилар.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК:

МЕХАНИКНИНГ ИХТИРОСИ

• Пешку районидаги Охунбобоев номли колхоз машина-трактор паркининг мудири Даврон Фармонов ғўза қатор ораларига чел қўювчи мослама яратди.

Мослама Свердлов районидаги Навоий номли ва Бухоро районидаги «Правда» колхозларида ўтказилган семинарларда кўпчиликка намойиш этилди. Ҳар томонлама қулай бу агрегат кўплаб кишиларнинг, айниқса, механизаторларнинг диққат-эътиборини ўзига тортди. Бироқ мослама бир оз такомиллаштирилиши зарур эди. Шуни ҳисобга олиб, Бухоро район «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси инженер-техник ходимлари ихтирочига ёрдамга келишди.

Ниҳоят мослама тўла тайёрланиб, Бухоро районидаги Ленин номли колхоз пахтазорида синовдан ўтказилди. Деҳқонларнинг оғирини енгил қиладиган, синовдан муваффақиятли ўтказилган мослама Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси шонли 60 йиллиги муносабати билан Тошкентда ташкил этиладиган республика кўргазмасида намойиш этилади.

Бирлашмада чел олувчи яна бир мослама ихтиро қилинди. Бу мослама тракторнинг осма механизмига тиркалади ва «УПХ—1,5» машинаси кардан вали ёрдамида ишлатилади. Агрегат учта жўякка мослаштирилган.

Б. РАЖАБОВ.

ҚУВВАТЛАР ОШИРИЛДИ

• Ингичка толали пахтани қайта ишлашга ихтисослашган Косон пахта тозалаш заводи ишлаб чиқариш қувватларини оширди.

Эндиликда корхонада ҳар куни 60 тонна юқори сифатли тола ишлаб чиқариладиган бўлиб қолди. Цехларда яна 12 та валикли жин машинаси ва бошқа асбоб-ускуналар ўрнатилди, пахта қабул қилинадиган майдончалар кенгайтирилди.

Областнинг пахтани қайта ишлайдиган бошқа корхоналарида ҳам ҳосилни қабул қилиб олишга доир тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилди. Бешкент ва Нишон пахта заводларида янги поток линиялар ўрнатилди.

(ЎзТАГ).

ТЕРИМГА ТАХТ

• Бўка районининг колхоз ва совхозларида пахта териш машиналари ремонтига «аъло» ва «яхши» баҳо берилди.

Бу ерда 433 терим машинаси мавсумга муддатидан илгари тахт қилиб қўйилди. Агрегатлар ҳосил терими тугаши биланоқ устахоналарга келтирилиб, бу ерда ихтисослашган бригадалар томонидан ўз вақтида иш бошлаб юборилди.

Бошқа хил машиналар, тележкалар ҳам терим мавсумига тайёрлаб қўйилди. Район механизаторлари ҳосилнинг 86 процентини бункерлардан ағдаришга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИННИНГ САФДОШИ

Владимир Ильич Лениннинг опаси А. И. Елизарова-Ульянова туғилган куннинг 120 йиллиги муносабати билан 21 август куни Москвада, В. И. Ленин Марказий музейида ленинхонлик ўтказилди.

Профессионал революционер, таниқли совет давлат ва партия арбоби А. И. Елизарова-Ульянова ҳамиша ва ҳар ишда қатъий ленинча позицияда турди.

Ленинхонликда А. И. Елизарова-Ульянова Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлашда актив иштирок этганлиги, у маориф ва матбуот соҳасида, улуғ Ленин ғояларини пропаганда қилишда катта самарали иш олиб борганлиги айтиб ўтилди.

(ТАСС).

ШОНЛИ САНА

Ўзбекистон меҳнаткашлари барча совет халқи билан бирга Румыния фашистлар зулмидан озод қилинганлигининг 40 йиллигини нишонламоқдалар. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 22 августда бўлиб ўтган йиғилиши шу шонли санага бағишланди.

Сўзга чиққан кишилар Румынияни озод этишда Совет Армияси ўйнаган тарихий роль тўғрисида гапириб, РСР халқига янги ҳаёт қуришда, тинчлик ва тараққиёт йўлида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан ҳар томонлама алоқаларни мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ЎзТАГ).

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Навоийда янги темирйўл вокзали қурилди. Вокзал дастлабки пассажирларни қабул қилди.

Янги темирйўл вокзали «Ташгипротранс» институтининг лойиҳаси асосида бунёд этилди. Лойиҳани ишлаб чиқишда ленинградлик архитекторлар ҳам иштирок этдилар. Барча қурилиш, монтаж ва пардозлаш ишларини Навоий қурилиш бошқармасининг бўлинмалари бажарди.

Ойна, бетон, гранитдан қурилган ва маҳаллий мармар билан пардозланган кўркам ва замонавий бинода пассажирлар учун яхши қулайликлар яратилган. Ёруғ ва кенг кутиш зали, оналар ва болалар, уруш ва меҳнат ветеранлари учун дам олиш хоналари бир вақтнинг ўзида беш юзгача кишини қабул қила олади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми алмашлаб экиш участкаларини, бригада пудратини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий этганликлари ва Сурхондарё области қишлоқ хўжалиги экономикасида эришган муваффақиятлари учун Ангор районидаги «Таллимарон» совхозининг бригадири Анор **Содиқова**, Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхоз участка бошлиғи Қаҳҳор **Ҳидоров** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор»**; Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозининг бош экономисти Холиқул Бобоназарович **Ашуров**, Ленин йўли районидаги В. И. Ленин номли совхоз-техникумнинг бош экономисти Ғаффор **Жумаев** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвонлари берди.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, РСР Президенти Николае Чаушескуга ва РСР ҳукуматининг бош министри Константин Дэскэлескуга телеграмма йўллаб, Румыния Социалистик Республикасининг миллий байрами — фашизм зулмидан озод этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан самимий қутловлар ва энг яхши тилаклар изҳор этдилар.

Телеграммада бундай дейилади: Совет Армиясининг ғолибона ҳужуми, Ясси-Кишинев операцияси давомида гитлерчи қўшинлар катта гуруҳининг қақшатқич тор-мор этилиши ва мана шу шароитда Румыниядаги ватанпарвар кучларнинг коммунистлар бошчилигида 1944 йил 23 август қуролли қўзғолони натижасида ҳарбий-фашистлар диктатурасининг манфур режими супуриб ташланди ва румин халқи олдида янги жамият қуриш йўли очилди.

Ўз авангарди — Коммунистик партия раҳбарлигида румин меҳнаткашлари туб сиёсий ва социал-иқтисодий ўзгартишларни ўтказдилар. Румыния СССР ва бошқа қардош мамлакатлар билан дўстлик ҳамда мустаҳкам ҳамкорликка таяниб, йирик саноат потенциалига, кооперациялашган қишлоқ хўжалигига, ривожланган фан ва маданиятга эга бўлган индустриал-аграр мамлакатга айланди. Совет кишилари халқ ҳокимиятининг 40 йили мобайнида Румынияда эришилган ютуқлардан астойдил қувонадилар, партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик муносабатларини юксак қадрлайдилар.

Марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига садоқатли Совет Иттифоқи Румыния Социалистик Республикаси билан иттифоқчилик муносабатларини мустаҳкамлаш, сиёсий иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ўзаро алоқаларни кенгайтириш, Варшава Шартномаси ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш йўлини ўтказмоқда ва бундан буён ҳам ўтказаверади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко билан РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску ўртасида 1984 йил июнида бўлиб ўтган музокараларнинг якунлари Совет — Румин ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш учун катта имкониятлар яратади. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг олий даражадаги Иқтисодий кенгаши қарорлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари учун янги қулай истиқболлар яратади.

АҚШ ва НАТОнинг агрессив йўли натижасида вужудга келган ҳозирги мураккаб, кескин халқаро вазият қардош мамлакатларнинг бирлиги ва жипслигини, уларнинг халқаро майдондаги ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатларини ҳар томонлама мустаҳкамлашни, тинчликни мустаҳкамлаш ва ядро ҳалокати олдини олишнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар Прага Сиёсий декларациясида, Москва Қўшма Баёнотида, Декларациясида ва бошқа биргаликдаги ҳужжатларда баён этилган кенг программасини амалга ошириш учун актив курашишни қаттиқ талаб қилади. Қардош мамлакатлар ташқи сиёсатининг бу принципиал йўли уларнинг тинчлик тўғрисидаги доимий ғамхўрлигидан келиб чиқади. Фашизмга қарши улуғ озодлик урушидаги Ғалабанинг 40 йиллиги келгуси йили нишонланади. Тарих тажрибаси, шу уруш тажрибаси социалистик давлатларнинг, барча тинчликсевар кучларнинг империализм агрессив доиралари тузаётган инсоният учун хатарли режаларни барбод этиш йўлида изчил ва қатъий ҳаракат қилишлари зарурлигидан жуда очиқ-равшан далолат бериб турибди.

Телеграммада Румыния Коммунистик партиясига, қардош румин халқига ривожланган социалистик жамият қурилишида янгидан янги муваффақиятлар изҳор этилган ҳамда совет ва румин халқлари ўртасидаги дўстлик, партияларимиз билан мамлакатларимизнинг жипслиги Совет Иттифоқи ва Румыния Социалистик Республикасининг бахт-саодати йўлида, социалистик ҳамдўстликнинг бирлигини мустаҳкамлаш, тинчлик ва социализм иши манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораверади, деб ишонч билдирилган.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий судининг пленуми

Ўзбекистон ССР Олий судининг навбатдаги пленумида ашаддий жиноятчиликка қарши курашиш тўғрисидаги қонунларнинг республика судлари томонидан қўлланиш практикаси ҳамда СССР Олий суди ва Ўзбекистон ССР Олий суди пленумларининг шу масалага доир қарорлари қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масала кўриб чиқилди.

Такрорий жиноятларга қарши курашни кучайтириш, яна жиноят қилган кишиларни қаттиқ жазолаш зарурлиги таъкидланди. Илгари суд қилинганлар томонидан қонун бузиш ҳолларининг олдини олишда, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этишда меҳнат коллективлари ҳамда хўжалик раҳбарларининг катта роли кўрсатиб ўтилди.

Пленум республика судларидан тегишли мансабдор шахсларнинг ашаддий жиноятларнинг олдини олиш, ҳуқуқ бузиш ҳолларига имкон берувчи сабаблар ва шароитларни тугатиш чораларини кўрмаслиги фактларига нисбатан қаттиқ чора кўришни талаб қилди. Судларга амалдаги қонунларни қўлланиш, жиноятнинг олдини олиш ишларини кучайтириш, ишларни кўриб чиқиш сифатини ошириш юзасидан изоҳлар берилди.

Республика судлари томонидан қисқа муддатларга озодликдан маҳрум этиш тарзидаги жазоларнинг қўлланилиши практикаси тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинди. Социалистик мулкка ва ижтимоий ҳуқуқ-тартиботга, гражданларнинг ҳаёти ва соғлиғига жинояткорона тажовуз қилганлик ва бошқа оғир жиноятлар қилганлик учун асоссиз равишда енгил жазо чоралари белгиланиши фактларини судларнинг практикасидан бутунлай соқит қилиш кераклиги уқтириб ўтилди. Айни вақтда биринчи бор қилинган ва жамоат учун унчалик катта хавф туғдирмайдиган жиноятлар учун судлар айбдорларга нисбатан озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган жазо чораларини кенг қўлланишлари лозим. Кейинги вақтларда қонунларга озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган ва ҳуқуқ бузувчиларга нисбатан бирмунча табақалаштирилган ёндашишни таъминлайдиган жазо чораларининг таъсирчанлигини анча оширувчи ўзгартишлар киритилди. Жумладан, ахлоқ тузатиш ишлари муддати икки йилгача узайтирилди, қасддан қилинган ва бошқа турдаги жиноятлар учун жариманинг анча юқори миқдорлари белгиланди, ҳукмни ижро этиш муддатини узайтиришдан фойдаланиш, шартли равишда ҳукм қилиш имкониятлари кенгайтирилди. Шу муносабат билан судлар жамиятдан ажратиш билан боғлиқ бўлмаган жазо белгилаган шахсларнинг ахлоқини тузатиш ва уларни қайта тарбиялаш ишида ҳукм этилганлар меҳнат қилаётган ёки яшаб турган меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотлари катта аҳамият касб этади.

Пленум Ўзбекистон ССР Олий суди граждан ишлари судлов коллегиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилди. Бу суд коллегиясининг куч-ғайратлари суд қарорлари доимо юксак маданият ва юридик жиҳатдан саводлилик намунаси бўлиши, ҳуқуқ нормаларига ҳурмат билан қарашни тарбиялаши учун республика судларининг қонунларни тўғри ва бир хил тарзда қўлланишлари устидан назорат қилиш самарадорлигини оширишга қаратилиши кераклиги таъкидланди. Бу гап айниқса ишлаб чиқаришда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, давлатга етказилган зарарни ундириб олиш, уй-жой низолари масалалари билан боғлиқ бўлган меҳнат ишларига, никоҳ-оила муносабатларига ҳамда давлат ва гражданларнинг муҳим манфаатларига дахлдор бўлган бошқа ишларга тааллуқлидир.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан пленум тегишли қарорлар қабул қилди. Амалдаги қонунлар ўзгартирилганлиги муносабати билан илгари қабул этилган баъзи қарорларга зарур аниқликлар киритилди.

Пленум баъзи суд ишларига оид протестларни ҳам кўриб чиқди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

КОММУНИСТНИНГ АКТИВ ҲАЁТИЙ ПОЗИЦИЯСИ

Гулистон шаҳар коммунистлари ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми материалларини қизғин ва атрофлича муҳокама қилмоқдалар, пленумда кўтарилган ҳаётий проблемаларни активлик билан қўллаб-қувватламоқдалар, актив ҳаётий позицияда туриб, камчиликларни бартараф этиш йўлида астойдил курашажакларини айтмоқдалар. Шаҳар партия комитетининг пленумида ана шу принципиал позиция ёрқин намоён бўлди.

ПЛЕНУМДА доклад қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Маҳмудов, музокарада иштирок этган нотиқлар партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар, экономикага раҳбарлик қилиш сингари муҳим, актуал масалаларни ҳал этишни талаб даражасига кўтариш, партиявий-ташкилий ишларда ленинча принципларга қатъий амал қилиш, мавжуд нуқсонларни тезроқ бартараф этиш учун қандай иш олиб бориш лозимлиги ҳақида жон куйдириб гапирдилар. Масалага ана шу нуқтаи-назардан қараганда, пленумда сўзга чиққан баъзи нотиқларнинг фикр-мулоҳазалари айниқса диққатга сазовор. Қуйида ана шуларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Ҳ. ЖЎРАБОЕВА, сут заводи ишчиси:

— Коллективимизда қувончли натижаларга эришилади-ю, аммо улар мустаҳкамланмайди. Масалан, ҳалигача меҳнат интизоми кўнгилдагидек эмас. Ўтган ярим йилликда 1174 киши-куни йўқотилди. Бу — сабабсиз прогул, ишга кечикиб келиш ҳамда эрта кетиб қолиш сингари иллатлар «самара»сидир.

Сўнгги пайтларда корхонамизда кадрлар қўнимсизлиги авж ола бошлади. Бу жуда ачинарли ҳол. Хўш, нега шундай бўлаётир? Менимча, аввало, корхона раҳбарлари, бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қолаверса, шаҳар партия комитети бу масалалар устида жиддий ўйлаб кўрмоқлари лозим.

Е. ШАБЛЕНКО, электр устахоналари корхонаси слесари:

— Корхонамиз шаҳарнинг илғор ташкилотларидан бири. Масалан, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш етти ойлик плани 107 процент, маҳсулотни реализация қилиш етти ойлик плани эса 102 процент бажарилди. Шунингдек, бошқа соҳаларда эришаётган ютуқларимиз ҳам йўқ эмас. Афсуски, корхонамиз партия ташкилоти, ишчилар коллективи ҳаёти ва фаолиятида ҳам айрим нуқсонлар йўқ эмас. Менимча, сўнгги пайтларда бошланғич партия ташкилотлари одамларнинг шахсий ҳаёти, ички дунёсига, тўғрироғи, инсон тарбиясига кам эътибор берадиган бўлиб қолди. Коммунистлар, ишчиларга нисбатан талабчанлик сусаймоқда, кўп ҳолларда ичкиликбозлар, прогулчилар, тартиббузарлар ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда.

Қачон қарасангиз, коммунист Ю. Брухтийни маст ҳолда кўрасиз. Брухтийнинг ичкиликбозлиги, безорилигидан на оиласига тинчлик бор, на коллективига. Бу сингари мисоллар меҳнат коллективларида ягона эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми бизлардан ана шундай иллатларнинг олдини олиш ва уларга чек қўйиш, талабчанликни ошириш ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашни талаб этмоқда.

Корхонамизда ўрта бўғин кадрлари билан ишлаш яхши йўлга қўйилмаган. Шу ўринда биз корхона раҳбарларига жиддий эътироз билдирмоқчимиз. Чунки мастер ёки бригадирларни тайинлашда бошланғич партия ташкилоти, коммунистларнинг фикр-мулоҳазалари инобатга олинмайди. Шунингдек, ўз меҳнат коллективимиздан малакали бригадир, мастерларни тарбиялаб, камолга етказиш ўрнига, раҳбарларимиз негадир ана шу вазифаларга четдан одам топиб келишни яхши кўрадилар.

С. АБЛЯЕВ, наслчилик паррандачилик репродуктори директори:

— Ишчилар, хизматчиларга нисбатан талабчанликни амалий ғамхўрлик билан қўшиб олиб боришимиз керак. Афсуски, кўп ҳолларда масаланинг шу томони эътибордан четда қолади. Корхонамиз Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, шаҳар меҳнаткашларига парранда гўшти ва тухум етказиб бериш борасида катта вазифаларни амалга ошириб келмоқда. Бироқ меҳнат кишиларимизнинг кўплаб жиддий ташвишлари борки, уларнинг бажарилишига тегишли ташкилот ва идораларнинг эътиборларини торта олмаётирмиз. Масалан, ҳалигача ишчиларимиз посёлкаси газлаштирилмаган, 90 ўринли болалар боғчасига корхонамизнинг 160 нафар фарзандини жойлаштиришга мажбурмиз. Ҳалигача типовой мактабимиз йўқ.

Б. СУШИН, ремонт-механика заводи партия ташкилотининг секретари:

— Нотиқлар коллектив ўртасидаги меҳнат интизоми, унинг кичи хулқ-атвори, тарбиясига кўрсатаётган таъсири ҳақида гапиришаётир. Худди шу каби мисоллар бизнинг корхонамизда ҳам йўқ эмас. Аммо мен шу масала билан боғлиқ бўлган бошқа нарса ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Шу йилнинг ўтган етти ойи мобайнида завод бўйича 100 киши-куни йўқотилди. Шунинг деярли 70 проценти прогул ҳисобигадир. Лекин буни қарангки, коллектив пудрат усулига ўтиб ишлаётган бригадаларда юқоридаги каби салбий мисоллар, ташвишли иллатлар деярли содир бўлмаётир.

Хўш, бу замонавий система яхши самаралар бераётган экан, нега корхона маъмурияти, ишчилар комитети меҳнатни ташкил этишнинг коллектив формасига ўтиб ишлаётган бригадалар сонини кўпайтириш чораларини кўрмаётирлар? Чунки, улар бу янгиликка унча қизиқмайдилар. Нега десангиз, бу иш раҳбарларга, таъминотчи, мутахассисларга «ташвиш» орттирмоқда. Ишчилар ўз вақтларини бекор кетказмаслик, иш вақтидан унумли фойдаланиш учун курашадиган бўлиб қолдилар. Афсуски, коммунистлар, хусусан бошланғич партия ташкилотлари секретарлари баъзи ҳолларда корхона раҳбарларининг пассивлигига лоқайд қарайдилар.

Г. ПШЕНИЧНИКОВ, ички ишлар бўлими бошлиғи:

— Қатор корхона, ташкилот ва муассасалар борки, уларда инсон тарбияси масаласига бошқача қарайдилар. Шаҳар коммунал хўжалиги (бошлиғи М. Мамажонов), автобус-таксомотор парки (директори А. Емельянов), «Облтрансагентство» бошқармаси (бошлиғи И. Иброҳимов) сингари ташкилотларда сўнгги йилларда кўплаб жиноятлар содир бўлмоқда. Бироқ, уларнинг раҳбарлари, бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳар бир жиноятни ўз вақтида коллектив ўртасида муҳокама қилиб, тегишли баҳо бериш ўрнига, жиноятчилар, тартиббузарларга ҳомийлик қилиш, уларнинг қилмишларини кўпчиликдан яширишга уриниб келмоқдалар.

Кўриниб турибдики, пленум иштирокчилари ҳаётий, муҳим проблемаларни кўтармоқдалар. Пленум ишчанлик, танқид, принципиаллик руҳида ўтди. Шаҳар экономикасини ривожлантириш, маданиятини ўстириш, ободонлаштириш, қурилишни яхшилаш сингари масалаларни ҳал этишда коммунистларнинг роли, уларнинг активлиги ҳақида фойдали гаплар айтилди, муҳим қарор қабул қилинди. Эндиги гап — ана шу қарорнинг изчиллик билан амалга оширилишида қолган. Гулистон шаҳри коммунистларининг сўзлари билан ишлари бирми-йўқми— буни эртанги кун кўрсатади.

Гулистон шаҳар партия комитетининг пленумида Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Антонов нутқ сўзлади.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН

Навоий ГРЭСининг ҳисоб-китоб кўрсаткичлари 16 август куни биринчи энергетика блоки ишга туширилган кундан буён 100 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинганини қайд этди.

1963 йилнинг еттинчи февралида мамлакатнинг электр харитасида янги юлдузча порлади — Қизилқум марказида нурхона ишлай бошлади. Биринчи блокнинг қуввати унчалик катта эмас — бор-йўғи 25 минг киловатт эди, энди бўлса жами энергетика блокларининг қуввати 1 миллион 250 минг киловаттга етди. Уларнинг ҳаммаси тўла қувват билан ишлаб турибди — ўлканинг тез юксалиб бораётган индустрияси ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши кўплаб энергия талаб қилмоқда. Бундан ташқари ГРЭС Навоий областинигина эмас, шу билан бирга Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё областларини ҳам электр энергия билан таъминламоқда.

СССРнинг Энергетика программасини амалга оширишга қўшилган станция коллективи ижодий ишлашга, фан ва техника ютуқларидан тўла-тўкис фойдаланишга, илғор тажрибани тезроқ ўзлаштиришга интилмоқда. Энергетиклар «Средазтехэнерго» (Тошкент) институтининг мутахассислари билан, шунингдек, Ленинграддаги «Металлический завод» бирлашмаси ва Таганрогдаги «Красний котельщик» заводининг инженерлари билан биргаликда энергетика блокларини ишга туширишни автомат тарзда бошқариш системасини ишлаб чиқиб жорий этдилар. Автоматлар шу операцияни бажариш учун зарур бўлган вақтни қарийб икки ҳисса қисқартирди. Натижада фақат битта блокнинг ўзида энди йилига 250 тонна шартли ёқилғи тежалмоқда. Станцияда эса ўн иккита блок бор.

Бу ерда иккиламчи иссиқлик энергетика ресурсларидан ҳам самарали фойдаланилмоқда. Масалан, бу ердаги турбиналарнинг ишлаши натижасида ҳосил бўлган буғ «Навоиазот» бирлашмасига юборилмоқда. Шу тариқа ҳар йили уч миллион гигакалорийгача иссиқликдан қайта фойдаланилмоқда. Бошқача қилиб айтганда, йил сайин ярим миллион тоннача шартли ёқилғи тежаб қолинмоқда.

Станциянинг келажаги энергияни тежовчи технологияларнинг жорий этилиши билан ҳам боғланган. Учта турбина қайта қурилиб, улар йўл-йўлакай ҳосил бўлган буғдан фойдаланишга ўтказилди, бу эса юзлаб тонна шартли ёқилғини тежаш имконини беради. ГРЭСни айланма сув таъминотига ўтказиш ва шу тариқа ёз фаслида Зарафшон дарёсида сув танқис бўлиб қолган пайтда станциянинг ишини бир меъёрда давом эттираверишни мўлжалланмоқда. Тез ривожланаётган область марказини иссиқлик ва иссиқ сув билан таъминлашга мўлжалланган махсус буғ қозонхонаси қуришга ҳам киришилди.

МУЗЕЙДА ВИСТАВКА

● Чирчиқ трансформатор заводининг музейида очилган экспозиция Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган.

Фотосуратлар, ҳужжатлар, газета ва журналларнинг сарғайган саҳифалари Улуғ Ватан урушининг суронли йилларида Ўзбекистонга кўчириб келтирилган шу корхонанинг тарихи тўғрисида, корхона коллективининг республика халқ хўжалигини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилади. Виставка меҳнат вахтасининг пешқадамлари билан, юбилейга белгиланган йиллик топшириқдан ташқари миллион сўмлик кўп маҳсулот беришдек юксак мажбуриятни бажариш мусобақасида пешқадамлик қилаётганлар билан таништиради.

ЯНГИ ЮТУҚЛАР

● Андижон машинасозлик заводининг коллективи республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига зиммасига олган социалистик мажбуриятида гидротақсимот корпусларига ишлов берувчи автомат линияни жорий этиш кўзда тутилганди.

Мажбуриятнинг шу банди бажарилди. Янги линия туфайли эндиликда машинасозлар меҳнат сарфини икки баравар камайтириб, қишлоқ хўжалиги учун зарур маҳсулот ишлаб чиқаришни ўн процент кўпайтирдилар. Автоматлаштириш шу йилиёқ маҳсулот умумий таннархини 15 минг сўм пасайтиришга имкон беради, маҳсулот сифати эса анча ошади.

Машинасозлар ишлаб чиқариш майдонларини техника жиҳатидан қайта қуроллантиришни планли равишда амалга ошириб бормоқдалар. Йил охиригача кўпгина цехларда замонавий серунум автоматлар ва ярим автоматлар пайдо бўлади.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

МЕТАЛЛУРГЛАР ВАХТАДА

ДОН ВА ПЎЛАТ

Таганрог металлургия заводи мамлакатимиздаги энг етакчи корхоналардан бири ҳисобланади. Шу йилнинг ўзида заводда пландан ташқари 2400 тонна прокат, 4240 тонна труба, 1700 тонна пўлат ишлаб чиқарилди.

Шу кунларда корхона коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, янада ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқда. Айниқса, бу ерда махсус профилдаги маҳсулотлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилаётир. Чунончи «Дон» комбайни ва бошқа машиналар учун юқори сифатли металл ишлаб чиқарилаётир. Бунда ғаллакорлар билан ишчилар ўртасидаги ҳамкорлик ўз самарасини кўрсатаётир. Кейинги йилларда комбайнларнинг ғоятда сифатли бўлиши учун таганроглик металлурглар анча иш қилишди. Натижада ғаллакорлар ҳамда машинасозлар улар меҳнатидан ҳар доим мамнун бўлмоқдалар. Корхонада авж олган социалистик мусобақада иккинчи мартен цехининг қуювчилари ибрат кўрсатишмоқда. Улар ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ғоятда сифатли бўлиши учун жон куйдириб, ҳамкасбларига намуна бўлишяпти. Юқоридаги суратда: ишчиларнинг қисқа танаффус пайти акс эттирилган.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИБ

Ю. В. Андропов номли Ленин орденли Новолипецк металлургия комбинати ҳам Ватан металлургия саноатида олдинги ўринларни эгаллаб турибди. Комбинат ишчилари ўз корхоналарининг анъанавий шон-шуҳратини ошириш йўлида жуда кўп ишлар қилишяпти. Бу ерда ғоятда юксак сифатли металлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган кучли ишлаб чиқариш комплекси бунёд этилганлиги маҳсулотнинг кўпайишига ва сифатининг ошишига катта ёрдам берди.

Липецклик металлурглар меҳнат унумдорлигини пландан ташқари янада ошириш ҳамда маҳсулот таннархини камайтириш, йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш юзасидан йил бошида катта ташаббус билан чиққан эдилар. Шу туфайли улар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига янада фаол қўшилиб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида янгидан янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Комбинат ишчилари, айниқса, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга юқори сифатли маҳсулот жўнатиш ишида катта масъулият билан ишлашяпти. Қардош социалистик мамлакатларнинг машинасозлари уларнинг бу жасоратларидан мамнун бўлмоқдалар. Йил охиригача уларга яна кўплаб сифатли металл етказиб бериш ниятида меҳнат қилаётган қуювчилар социалистик мусобақани янада кучайтирмоқдалар. Пастдаги суратда: комбинат ишлаб чиқараётган маҳсулотлар акс эттирилган.

(ТАСС фотохроникаси).

ЕРНИНГ КОСМИК КЎМАКЧИЛАРИ

Мамлакатимизда барпо этилаётган умумиттифоқ аэрокосмик системасининг космик кузатиш воситалари ғалла ҳосилдорлигини аниқроқ прогноз қилишга, экин пишиб етилишининг энг мақбул муддатларини аниқлашга ёрдам бермоқда. Унинг иши СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг программаси доирасида амалга оширилмоқда.

— Кўпгина халқ хўжалик вазифаларининг ечими космик тадқиқотлар билан боғланган, — дейди СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги қишлоқ хўжалик ишлари ва пропагандаси бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ю. Черепанов. — Орбитал станциялардан олинган маълумотлар озиқ-овқат экини ҳолатини анча аниқ ва чаққон белгилашимизга имкон беради. Космик прогноз экинни қачон экиш мақбуллиги ва ҳосилни қачон ўриб йиғиб олиш кераклигини деҳқонларга айтиб туради. Шу маълумотлар туфайли деҳқончилик машина-ускуналари ва транспортни ўринли, чаққон ишлатиш мумкин бўлади. Космосдан олинган суратларга қараб, тупроқ, ўсимлик ва рельеф карталари ҳам тузиб чиқилади.

Космик суратлар ёрдамида Манғишлоқ ярим оролида ердан фойдаланиш ва табиатни қўриқлаш схемаси ишлаб чиқилди, унинг чучук ва бир оз минераллашган сизот сув манбалари картаси тузилди. Бу карта ирригаторларга яхши хизмат қилди. Космик асбоб-ускуналар эрозия жараёнлари бориш динамикасини қайд этишга имкон беради.

Космонавтика кун сайин деҳқонларнинг пухта кўмакчисига айланиб бормоқда.

(ТАСС).

ИНСОН ОНГИ ВА ҚАЛБИ УЧУН КУРАШ

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ўзининг шонли олтмиш йиллигини экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида ажойиб ютуқлар билан кутиб олмоқда. Тарихан қисқа муддат ичида республикамиз асрлар давомида ҳукм суриб келган қашшоқлик, социал зулм, маънавий қуллик ва жаҳолатни узил-кесил тугатиб, кенг ижтимоий тараққиёт йўлига чиқиб олди, замонавий маданият чўққиларига кўтарилди. Буларнинг ҳаммаси ленинчи Коммунистик партиямиз доно миллий сиёсатининг ажойиб меваларидир.

Ўрта Осиёда Совет Социалистик Республикалари ташкил топгандан кейин юз берган чуқур социал-иқтисодий ва маданий ўзгаришлар, мисли кўрилмаган ижтимоий ва маънавий тараққиёт жаҳон миқёсида социалистик тузумнинг ажойиб афзалликларини намойиш қилиб, барча мазлум халқлар ва прогрессив инсониятнинг диққатини ўзига жалб қилиб келмоқда. Бутун жаҳонда, айниқса, мустамлакачилик занжирини парчалаб, эндигина озодликка чиққан кўп миллионли халқлар олдида Совет Иттифоқининг обрўси кун сайин ошиб, мустаҳкамланиб бораётир. Табиийки, бу ҳолат социал тараққиётнинг ашаддий душмани — империалистлар ва уларнинг ҳомийлари ғазабини қўзғамоқда. Улар реал социализмга, жаҳон революцион жараёнига, айниқса Совет Иттифоқига қарши жон-жаҳди билан ғоявий кураш олиб бормоқдалар.

Ҳозирги даврнинг ўзига хос хусусиятини алоҳида таъкидлаб, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 й) Пленумида бундай деб қайд қилинди: **«Бу давр эса бир-бирига мутлақо зид бўлган икки дунёқараш, икки сиёсий йўл — социализм ва империализмнинг ўз интенсивлиги ва ўткирлиги жиҳатидан урушдан кейинги бутун давр мобайнида мислсиз ўзаро кураши билан ажралиб туради. Ер юзидаги миллиард-миллиард кишиларнинг онги ва қалби учун кураш бормоқда. Инсониятнинг келажаги эса мана шу идеологик курашнинг қандай натижа билан тугашига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади».**

Бу курашда империализм малайлари антикоммунизм ва антисоветизмни ўзининг асосий қуроли қилиб, бу йўлда янги замонга мос нозик усулларни кашф этиб, паст, разил воситалардан, ҳатто диндан ҳам фойдаланмоқда. Кейинги даврларда социализм билан динни бирлаштириш, христианликни марксизм билан, ислом динини коммунизм билан тенглаштириш йўлидаги уринишлар кенг ёйилмоқда, христиан ёки ислом социализми, деб аталмиш ғайриилмий ғоялар пропаганда қилинмоқда.

Ҳозир империалистик мамлакатларда фақат СССРга қарши қаратилган 400 га яқин қўпорувчилик ташкилотлари мавжуд. АҚШнинг бош ташвиқот маркази (ЮСИА)да психологик кураш олиб боришга тайёр 9 минг юқори малакали мутахассис хизмат қилмоқда. Бу ташкилот 125 мамлакатда 201 бўлим очган, у ҳар йили 90 фильм, 125 тилда 12 журнал чиқаради ва бутун жаҳонга тарқатади.

Империалистик доираларнинг манфаатини ифодаловчи сиёсий арбоблар, шу жумладан, йирик халқаро клерикализм, яъни дин вакиллари, бир томондан Совет Иттифоқи ва социалистик системага кирган мамлакатларнинг жаҳонда кун сайин обрўси ўсиб бораётганлигини, иккинчи томондан ҳозирги жаҳон жиддий социал ўзгаришларга дадил қадам қўйганлигини, империализм ҳукмронлиги тугаётганлигини ва буржуа идеологияси тўхтовсиз инқирозга учраётганлигини яхши биладилар. Шунинг учун антикоммунистлар «илмий» асосда реал социализм ва унинг ҳаққоний ютуқларини сохталаштиришга, социализмга қарши мафкуравий ва сиёсий альтернатива ишлаб чиқиб, уни тавсия қилишга, ҳозирги буржуа жамиятини янгилаш ва «модернизациялаш» каби ғояларни кенг оммаға сингдиришга уринмоқдалар.

Аммо бу йўлдаги уринишлар унча самарали натижа бермаётганлигидан улар антикоммунизмнинг анъанавий воситаларидан ташқари, ҳали ҳам халқ орасида катта таъсир кўрсатаётган диний идеологияга мурожаат қила бошладилар. Ҳозирги антикоммунизм ўзини диннинг ҳимоячиси қилиб кўрсатишга интилади. Айни вақтда у оммавий ахборот ва бошқа воситалар орқали ҳақиқатни сохталаштириб, объектив далилларга зид ҳолда дин ва атеизм тўғрисидаги марксизм-ленинизм таълимотини, КПСС ва Совет ҳукуматининг бу соҳадаги сиёсатини бузиб кўрсатмоқда, бизнинг мамлакатда гўё виждон эркинлиги йўқ, диндорлар қувғинда, диний эътиқоди ва диний фаолияти учун кишилар таъқиб қилиняпти, ёки аксинча, диндорлик кучайиб, диний уйғониш рўй бермоқда, деган турли-туман туҳматларни кенг миқёсда тарғиб қилмоқда.

Кейинги вақтда буржуа пропагандаси «совет ҳарбий хавфи» тўғрисидаги афсона билан бир қаторда «ислом дини билан коммунизмнинг ўзаро зидлиги» тўғрисидаги ўта сохта тезисдан кенг фойдаланмоқда. Масаланинг бу тахлитда қўйилиши тинч-тотув яшашнинг асосий принципларига тамомила зиддир, зеро ушбу принципларга мувофиқ ижтимоий-сиёсий системалар ва идеологик эътиқодларнинг ҳар хиллиги давлатлар ўртасидаги самарали ҳамкорликни ривожлантиришга тўсқинлик қила олмайди. «Ислом дини билан коммунизмнинг ўзаро зидлиги» тўғрисидаги даъво хорижий мусулмон мамлакатлари билан Совет Иттифоқи ўртасига адоват солиш, СССРнинг дин айниқса кучли бўлган араб мамлакатлари билан муносабатларининг ривожланишини чеклаб қўйиш, мусулмон халқларини империализм найрангларига ва Исроил агрессиясига қарши курашдан чалғитиш мақсадида тарқатилмоқда.

ПАРТИЯМИЗ XXVI съездида коммунистлар бошқа динлар каби ислом динига ишонувчи кишиларнинг диний эътиқоди хусусида таъкидландики: **«Бу ўриндаги асосий нарса у ёки бу шиорларни эълон қилаётган кучлар қайси мақсадларни кўзлаётганликларидадир. Ислом дини байроғи остида озодлик кураши авж олиши мумкин. Тарих тажрибаси, шу жумладан яқингинадаги тарих тажрибаси шундан далолат беради. Аммо мана шу тажрибанинг ўзи аксилинқилобий исёнлар кўтараётган реакция ҳам ислом шиорларини рўкач қилаётганини кўрсатади».** Съезд марксча-ленинча таълимотга асосланиб, мусулмонлар Шарқидаги мавжуд мураккаб вазиятга ана шу тариқа принципиал баҳо берди.

Партиямиз В. И. Ленин ишлаб чиққан ва чинакам инсонпарварлик руҳи билан суғорилган, барча диний хом хаёллардан озод шахсни тарбиялаш мақсадларига бўйсундирилган атеистик пропаганданинг яхлит программасига тўла риоя қилади. Доҳийнинг таърифича, дин билан курашишни билиш керак. Бунинг учун замонавий билимлар даражасига кўтарилиш кифоя эмас, ундан фойдалана билиш керак, атеистик тарбия методикасини, инсон онги ва туйғуларига таъсир кўрсатиш маҳоратини эгаллаш зарур.

Идеология ишининг таркибий қисми ҳисобланган атеистик пропаганда янги инсонни тарбиялашга қаратилган амалий фаолият билан бевосита боғлиқдир. Бу ишга барча диндор ва динсиз меҳнаткашларни жалб қилиш социалистик турмуш тарзининг қарор топишига, социалистик демократия ва ижтимоий ташаббускорликнинг ривожланишига ёрдам беради, кишида мамлакатнинг хўжайини эканлигини сезиш, ўз кучига ишонч ва коммунистик идеалларга эътиқод туйғуларини мустаҳкамлайди.

Атеистик тарбия диалектик-материалистик дунёқарашга асосланиши, табиётшуносликнинг энг янги далилларига, диндор киши билим доирасини кенгайтирадиган, ҳаётнинг турли жабҳаларидан олинган маълумотларга таяниши керак. Диндор билимини тўлдириш билан чекланмай, уни қизиқтириш, фикр юритиш учун озуқа бериш, ўзи тўғри хулосага келишига имконият яратиш, тафаккур жасоратлилиги ва қизиқувчанлигини рағбатлантириш зарур.

Диний сарқитлар ниҳоятда яшовчан бўлади шунинг учун ундан бирданига, на мўъжиза, на шиор, на резолюция ёки декрет йўли билан қутилиб бўлмайди. Диндан қайтиш жараёни асрлар давомида шаклланиб ва чуқур илдиз отиб келган тасаввурлар ва одатларни емириш орқали рўй беради. Шу боисдан инсон диндан бутунлай озод бўлиши ва тўла атеизм тарафига ўтиши учун унинг диний эътиқодини емириш етарли эмас, балки инсон умид-орзулари ва хатти-ҳаракатини чеклаб қўйган ва унинг психикасига таъсир қилувчи диний ҳиссиётдан ҳоли қилиш зарур. Бу иш анча мураккаб, узоқ даврга мўлжалланган бўлиб, В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилидаёқ кўрсатган бош принцип — эътиқодга асосланмоғи лозим. Эътиқод принципи динни тушунтиришда ва фош қилишда конкрет тарихий ёндашиш, партиявийлик, атеистик пропаганданинг ойдин ва аниқ бўлиши, эмоционал воситалардан фойдалана билиш, аудитория хусусиятларини эътиборга олади.

Динга ишонувчиларни ва иккиланувчиларни янги ҳаёт қурилишига актив жалб қилиш, социалистик ижтимоий муносабатларни янада ривожлантириш учун курашда уларнинг бевосита иштирок этиши, меҳнаткашлар социал активлигининг ўсиши турмушда коммунистик белгиларнинг шаклланишида, аҳолининг барча табақаларини диний сарқитлардан озод қилишда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Чунки партия ҳужжатларида қайд қилинганидек, ҳаётда актив позицияда туриш, ижтимоий бурчга онгли муносабатда бўлиш, сўз билан ишнинг бирлиги

Советлар ва ҳаёт

БАЛАНСДАГИ МАШИНАЛАР

Пахтачиликни комплекс механизациялаш қўл меҳнатини енгиллаштиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштиришнинг энг муҳим омилидир. Пахтачиликни интенсивлашни, айниқса, йиғим-теримни механизациялашсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Республикамизда пахта териш машиналаридан мумкин қадар унумли фойдаланишга ҳаракат қилинаётган бир пайтда Фарғона областидаги кўпчилик колхоз ва совхозларда пахта йиғим-терими мавсумида терим техникаси мутлақо ишлатилмаяпти.

Охунбобоев районидаги Пахтакор қишлоқ Советида партия, совет ва хўжалик активлари, механизаторлар ўртасидаги гурунг худди шу масалага бағишланди.

Ҳайит ОТАХОНОВ — Пахтакор қишлоқ Советн ижроия комитетининг раиси: Қишлоқ Советимиз территориясида Абдулла Раҳмонов номли колхоз ва Фрунзе номли колхознинг Лойсон участкаси жойлашган. Ўзларингизга маълум, Фрунзе номли колхоз кўп йиллардан буён пахта тайёрлаш йиллик планини бажармай келди. Ҳосилдорлик камайиб кетди, деган консерватив кайфият билан пахта териш машиналари ишлатилмади. Бунинг устига ғўза машина теримига мослаб ўстирилмаслиги, ўт босиб кетиши теримни механизациялаштиришни қийинлаштирди. Мана, колхоз иккига ажралди. Абдулла Раҳмонов номли колхоз аъзолари бу йил қолоқликдан чиқиш учун астойдил меҳнат қилишаётир. Ғўзалар текис, пайкалларда ўт йўқ. Бунинг учун аввало сиз механизаторларга раҳмат. Ғўза парвариши даврида ҳам ишнинг энг оғири сизнинг зиммангизга тушади. Ҳосил ҳам чакки бўлмаяпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ сентябрь ойида очиладиган кўсакларни санаб, апробация қилганимизда, гектаридан 28 центнер ҳосил тайёр эканлиги маълум бўлди. Парваришни терим ёпасига бошлангунга қадар давом эттиришга қатъий аҳд қилганмиз. Демак план ва мажбуриятга яраша ҳосил тўпланиши шубҳасиз.

Эндиги гап пахта теримини механизациялаш тўғрисида. Бу соҳада ҳам бурилиш қилмасак бўлмайди. Қишлоқ Совети, депутатлар колхоздаги 17 та терим машинасининг ишлатилмай ётишига, етиштирилган пахтани териб олиш учун шаҳардан ҳашарчилар чақирилишига бефарқ қараб тура олмайди. Ҳашарчиларни чақиришдан олдин аввало мавжуд имкониятлардан фойдаланишимиз, теримни тўла механизациялаш йўлидан боришимиз керак.

Ҳозир қишлоқ Совети ижроия комитети колхоз правлениеси билан биргаликда пахта йиғим-теримини ўтказиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқмоқда. Ана шу тадбирларда йиғим-теримни қисқа вақт ичида ўтказиш учун ҳамма имкониятларни ишга солиш кўзда тутиляпти.

Қишлоқ Совети территориясида 1168 хонадон бор. Шундан 700 хонадон А. Раҳмонов номли колхозда. 16 ёшдан 60 ёшгача бўлган кишилар 2 минг кишидан ортиқ. Бундан ташқари 600 га яқин пенсионер бор. Буни айтаётганимнинг сабаби ана шу куч билан далалардаги барча ҳосилни йиғиштириб олиш мумкин. Бунинг учун биринчи навбатда терим машиналарини ишга солишимиз керак.

Ёқубжон ИБРОҲИМОВ — колхоз правлениесининг раиси: Колхозимиз аъзолари 1500 кишидан иборат. Шундан пахта теримида камида минг киши қатнашиши мумкин. 1778 гектар пахта майдонидан планга мувофиқ жами 5512 тонна пахта топширишимиз керак. Агар машиналардан фойдаланилмаган тақдирда ҳам теримда қатнашувчи ҳар бир киши ҳисобига 5 тоннадан пахта тайёрланиши керак. Бу ўртача рақамлар. Агар терим машиналарини унумли ишлата олсак, «зангори кема»нинг ҳар бири кунига 50 кишининг ишини қилади. Ҳар бир машина билан юз тоннадан пахта терилганда ҳам 1700 тонна пахтани йиғиштириб оламиз.

Фозилжон АБДУРАСУЛОВ — колхоз экономисти: 1983 йилда Фрунзе номли колхоз бўйича бир центнер пахтанинг таннархи 44 сўм 15 тийинга тушди. Пахта етиштиришга 4 миллион 374 минг 857 сўм харажат қилинган бўлса, шундан 2 миллион 517 минг 110 сўми, яъни 57,5 проценти иш ҳақига сарфланди.

Пахта терими вақтида колхозчилар, юқори синф ўқувчилари ва шаҳардан келган ёрдамчилар бўлиб кунига 4 мингдан ортиқ киши қатнашди. Ҳаммаси бўлиб 2867 ҳашарчи келди. Жами иш ҳақининг 17,6 проценти уларга сарфланди. Бу оз эмас — 443 минг 768 сўмни ташкил этади. Биз ҳосилни машиналар билан териб олганимизда камида 400 минг сўм маблағ колхознинг соф фойдасига қўшилган бўларди.

Азим ИСОҚОВ — механизатор: — бир вақтлар биз ҳам машинада пахта терганмиз. Лекин кейинчалик колхоз раҳбарлари машиналарни ишлатмай қўйишди. Агар барча шароит яратиб берилса, ҳар бир машина билан 100 тоннадан эмас, 150 тоннадан пахта терамиз.

Район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Холматов шу ерда ўтирибдилар. Шу киши гувоҳ бўлишлари мумкин. Ўтган йили машинада бир бункердан пахта тердик. Ўшанда ҳам бункер ағдарилмай, уни эртасига бўшатишга тўғри келди. Машина шунақа ремонт қилинадиган бўлса, бу йил ҳам, очиғини айтганда, бир бункердан ошириб пахта теролмаймиз. Ҳар бир механик-ҳайдовчи ўз машинасини ўзи ремонтдан чиқариб, созлаб қўйиши керак. Машинасига ишонмаган механизатор пахта тера олмайди.

Абулқосим ТОШТЕМИРОВ — механизатор: Азимжон жуда тўғри айтди. Илгари кунига 10—12 тоннага етказиб пахта терганмиз. Кейинги вақтда машина терими тўғрисида гап борса уялганимиздан ерга қараб ўтирадиган бўлиб қолдик. Чунки ерларнинг яхши тайёрланмаслиги устига, машиналар ҳам сифатсиз ремонт қилинади. Механик-ҳайдовчилар эса терим бошлангунга қадар қайси машинада ишлашларини билишмайди. Ўтган йили худди шундай бўлди. Мени дуч келган машинага ўтказиб, пахта терасан, дейишди. Машина пайкалнинг ўртасига бормай бузилиб қолди. Тракторни даладан судраб олиб чиқиб тўғри устахонага олиб кетишди. Шундан кейин машина далага чиқмади.

Азимжон ЮНУСОВ — механизатор: — Бу йил жиддий бурилиш бўлишига ишонамиз. Чунки колхозимиз раиси механизатордан чиққан. Терим машиналарини ишлатиш учун дефолиацияни сифатли ўтказишга ҳам, техникани пухта ремонт қилишга ҳам эътибор беради, деб ўйлаймиз.

Эргашали ХОЛМАТОВ — Халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси: — Бу ерда пахта йиғим-терими тўғрисида маслаҳатлашаётганимизнинг сабаби бор. Буни сизлар ҳам яхши биласизлар. Областимизда ҳосилнинг 90 процентигача машинада териб олаётган бригадалар ва ҳатто хўжаликлар ҳам бор. Лекин биз декабрь ойигача пахта теряпмиз. Бунинг сабаби теримни механизациялашда оқсаб қоляпмиз.

Колхозда 17 та пахта териш машинаси бор. Унга хўжаликнинг 170 минг сўм пули сарфланган. Терим мавсумида бу техниканинг бекор туришига энди йўл қўя олмаймиз. Қишлоқ Совети ижроия комитети ҳам, район Совети ижроия комитети ҳам, депутатлар хўжалик раҳбарларидан пахтачиликни комплекс механизациялашни қатъий талаб қиляпти. Бу ерда механизаторлар хўжалик раҳбарларининг машина теримига салбий муносабати механизациялашга ғов бўлиб келганлигини очиқ-ойдин айтишди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талабларини бажара бориб биз кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш фактларига қарши қатъий кураш олиб боряпмиз. Пахтачиликни комплекс механизациялашга ғов бўлаётганларга қарши ҳам ана шундай принципиаллик билан кураш олиб борамиз. Бу соҳада ҳам тартиб-интизом ўрнатадиган вақт келди.

Пахтакор қишлоқ Совети ижроия комитети, колхоз правлениеси аъзолари маслаҳатлашиб мавжуд терим машиналаридан мумкин қадар яхшироқ фойдаланиш тадбирларини белгиладилар. 700 гектардан ортиқ ердаги ғўза барги тўктирилиб, машиналарнинг ишлаши учун шароит яратилади. Мен шуни таъкидламоқчиманки, ғўза баргини тўктириш учун дефолиантлар ОВХ машиналари билан сепилади. Терим машиналарини мавсумга тайёрлаш эса инженер Мадалимов зиммасига юклатилди. Район ижроия комитети пахта териш машиналари тўхтовсиз ишлатилиши учун барча ёрдамни беради.

Ҳ. ОТАХОНОВ: — Қишлоқ Совети, депутатлар пахта йиғим терими вақтида ташкилотчилик ишларини ҳам, контролни ҳам кучайтирадилар. Терим вақтида механизаторларга ҳамда барча теримда қатнашаётганларга намунали савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш йўлга қўйилади. Теримчилар ўртасида социалистик мусобақа ташкил қиламиз, илғорларни колхоз правлениеси ҳам, қишлоқ Совети ҳам рағбатлантириб боради. Пахта далаларида ишлаётганлар тўғрисида ғамхўрликни бутун чоралар билан кучайтиришни қишлоқ Совети ижроия комитети ва депутатлар ўз зиммаларига оладилар.

Охунбобоев районидаги Пахтакор қишлоқ Совети ижроия комитети, унинг территориясидаги Абдулла Раҳмонов номли колхоз правлениеси пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш, машина теримида кескин бурилиш ясаш тадбирларини белгилади. Бу тадбирларга мувофиқ колхозда пахта териш машиналаридан биринчи марта унумли фойдаланилади. 778 гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинади. Машина теримига энг унумдор ерлар ажратилади. Теримчилар ва механик-ҳайдовчилар учун энг қулай шарт-шароитлар яратиб берилади. Тадбирларда етиштириладиган ҳосилнинг 60 процентини сентябрь ойида йиғиштириб олиб, 20 октябргача йиллик планни тўла бажариш, асосий ҳосилни ўз кучлари билан йиғиштириб олиш кўзда тутилган.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

БУГУН РУМИН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ — ОЗОДЛИК КУНИ

ИСТИҚБОЛ САРИ

Румин халқи фашизм зулмидан халос бўлган кунининг 40 йиллигини нишонламоқда. 1944 йилнинг 23 августида фашистлар асоратига қарши бошланган қуролли қўзғолон Руминия меҳнаткашлари учун янги даврни бошлаб берди.

Маълумки, буржуа-помешчиклар ўз халқининг хоҳиш-иродасига ва миллий манфаатларига хилоф равишда гитлерчилар Германияси тарафида туриб Совет Иттифоқига қарши урушда қатнашган эди. Совет Армиясининг ғолибона ҳужуми Руминияда бошланган халқ революциясининг муваффақиятли рўёбга чиқишини таъминлади. Халқни чексиз маҳрумликларга маҳкум этган Антонеску тўдаси революция туфайли мамлакатдаги энг асосий қуролли таянчдан маҳрум бўлди ва фашистлар режими ағдариб ташланди. Натижада Руминия Совет Иттифоқига қарши жиноий урушдан чиқиб, немис фашизмига қарши курашга кирди. Натижада 1947 йилнинг 30 декабрида мамлакатда монархия ағдариб ташланди ва Руминия Халқ Республикаси деб эълон қилинди. Румин халқи социалистик қурилиш йўлига кирди.

Тинчлик йилларида республиканинг миллий даромади 1944 йилга нисбатан 15 баробардан зиёд, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 100 баробардан кўпроқ, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштириш 7 баравар кўпайди. Бугунги кунда мамлакатнинг энергетика ва хом ашё базаси илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Соғлиқни сақлаш, маориф, фан ва маданият равнақ топди, уй-жой қурилишининг кенг программаси амалга оширилмоқда.

Руминиянинг озодликка эришганидан кейинги қирқ йил ичида қўлга киритган муваффақиятлари — ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг биргаликда сарфлаган куч-ғайратларининг натижасидир. Республика Руминия коммунистлари раҳбарлигида улкан йўлни босиб ўтди. Социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар билан сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликка таяниб, қолоқ аграр мамлакатдан ривожланган социалистик давлатга айланди.

1947 йилнинг 10 февралида имзоланган сулҳ шартномаси Совет Иттифоқи — Руминия муносабатларида тарихий бурилишни бошлаб берган эди. 1970 йилги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш учун кенг имкониятлар очди. Бу— мамлакатларимиз ўртасидаги кўп томонлама сиёсий ва иқтисодий алоқаларда ҳам, савдо-сотиқ соҳасида ҳам яққол кўзга ташланмоқда. Жумладан, савдо-сотиқ соҳасида Совет Иттифоқи Руминиянинг энг йирик мижозидир. Ҳозирги пайтда Руминия Социалистик Республикасининг товар оборотида СССРнинг салмоғи 21 процентдан ошиб кетди. Совет Иттифоқи Руминияга турли-туман машина ва асбоб-ускуналар, хом ашё ва материаллар экспорт қилса, Руминия СССРга нефть ва газ саноати учун асбоб-ускуналар, юк вагонлари, қишлоқ хўжалик машиналари, кемалар, химия маҳсулоти ва кенг истеъмол моллари етказиб бермоқда. Икки қардош мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик ва иқтисодий алоқалар йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашни ривожлантириш, мамлакатларимиз партия ва давлат раҳбарларининг алоқалари ва учрашувлари ана шулар жумласидандир. Ўтган йиллар тажрибаси шуни кўрсатдики Совет-Румин алоқаларини ривожлантириш ҳар икки мамлакатнинг, социалистик ҳамдўстлик манфаатларига, тинчлик ва тараққиёт ишига мос бўлиб тушади. Совет кишилари қардош румин халқининг миллий байрами — Руминия фашистлар асоратидан озод қилинганининг 40 йиллигини дўстлари билан биргаликда нишонлар эканлар, уларга социалистик қурилишнинг бунёдкорлик йўлларида янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

СУРАТДА: Руминия пойтахти Бухарестнинг бугунги қиёфаси. Социалистик қурилиш йилларида у таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Аҳолиси икки баравар кўпайиб, янги районлар барпо бўлди. Метрополитен қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда. Тасвирдаги Магеру хиёбони эса Бухарестнинг кўркига кўрк қўшиб турибди.

Ажерпресс—ТАСС фотоси.

ЯНГИ ЎҚУВ МУАССАСАСИ

● ПРАГА. Пардубице шаҳрида янги ўқув муассасаси — кичик электрон ҳисоб машиналарига хизмат кўрсатадиган мутахассислар тайёрлаш маркази очилди. Шарқий Чехия областидаги энг йирик корхоналарнинг инженерлари шу кунларда марказнинг дастлабки тингловчилари бўлишди.

Улар замонавий компьютерлар билан ишлайдиган бўладилар. Замонавий компьютерлар ахборотни ғоят тез ишлаб чиқиши билан ажралиб туради. Беш йиллик охиригача мамлакатнинг асосий индустриал районларида 50 та ана шундай марказни очиш кўзда тутилмоқда. Шу марказларни техника билан таъминлаш учун ЧССР электрон саноати 200 та ана шундай компьютер ажратди.

Энг янги аппаратларгагина эмас, шу билан бирга малакали ўқитувчи кадрларга ҳам эга бўлган ўқув марказларини барпо этишни мамлакат халқ хўжалигида электрон ҳисоб техникаси базасининг кенгайтирилиши тақозо этди.

(ТАСС).

ДЕҲЛИ

ДЎСТЛИК ОЙЛИГИ

Мамлакатда СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг 13 йиллигига ҳамда Ҳиндистон Республикаси мустақиллигининг 37 йиллигига бағишланган Ҳиндистон — Совет дўстлиги ойлиги давом этмоқда.

Жанубий Ҳиндистоннинг Керала штатидаги Триванд-рам шаҳрида ойлик доирасида оммавий митинг бўлиб ўтди. Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстона алоқалар йил сайин ўсиб бормоқда. Бу алоқалардан, деди штат ҳукумати ички ишлар министри В. Рави митингда сўзлаган нутқида, ҳар икки давлат халқлари фахрланадилар. СССР билан Ҳиндистон Республикаси ўртасида 1971 йилда имзоланган тарихий шартнома, деб уқтирди министр, Ҳиндистон — Совет муносабатларидаги яхши анъаналарни юридик жиҳатдан мустаҳкамлади.

Совет — Ҳиндистон шартномасининг тузилганлиги, деб уқтирди ўз нутқида Тривандрамдаги Керала университетининг вице-канцлери Ҳабиб Муҳаммад, тинчлик, кескинликни юмшатиш, халқлар хавфсизлиги ва тараққиёти манфаатларини қадрловчи барча кишилар томонидан маъқуллаб кутиб олинди. Айни вақтда шартнома халқаро кескинликни кучайтиришга, қуролланиш пойгасини авж олдиришга, ер юзидаги мавжуд можароларни кучайтиришга интилаётган кучларга урилган зарба бўлди. Айни ана шу кучлар ҳозирги вақтда космик фазони қуролланиш пойгасининг янги майдонига айлантиришга тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу кучлар ўз вақтида тўхтатилмаса, улар жаҳонни ядро ҳалокати гирдобига тортадилар. Бундай кучларни ер юзидаги барча тинчликсевар кучларнинг биргаликдаги ҳаракати билангина тўхтатиш мумкин, деб уқтирди Ҳ. Муҳаммад.

Митингда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. Ф. Рюйтель бошчилигидаги совет делегацияси иштирок этди.

(ТАСС).

НЬЮ-ЙОРК

ҲИНД ОКЕАНИ ТИНЧ БЎЛСИН

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қароргоҳида БМТнинг Ҳинд океани масалалари билан шуғулланувчи махсус комитети навбатдаги сессияси очилди.

Сессиянинг кун тартибига Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш тўғрисидаги халқаро битимни ишлаб чиқишга бағишланган конференцияга тайёргарликни туғаллаш масаласи киритилган. Бу мўътабар анжуман Шри-Ланка пойтахтида, БМТ Бош Ассамблеяси 38 сессиясининг қарорига мувофиқ, 1985 йилнинг биринчи ярмидан кечиктирмай ўтказилиши керак.

Ҳинд океанининг кенг акваториясини ва унинг соҳилига туташ давлатларни тинчлик зонасига айлантириш зарурлиги тўғрисидаги ғояни қўшилмаган мамлакатлар ўртага қўйган эдилар, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бу ғояни тўлатўкис қўллаб-қувватладилар.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН

ТАНҚИД ҚИЛМОҚДАЛАР

Вашингтонда 600 мингдан ортиқ аъзони бирлаштирувчи Америка ўқитувчилар федерациясининг ҳар йили ўтказиладиган съезди Рейган маъмуриятининг иқтисодий ва социал сиёсатини танқид қилиш белгиси остида очилди.

Ҳозирги маъмуриятнинг ҳокимият тепасида бўлиши америкалик муаллимларига ва улар хизмат қилаётган кишиларга — АҚШ халқига қимматга тушмоқда, деб таъкидлашди нотиқлар. Президент Рейган қайта сайланган тақдирда америкаликлар унинг ҳукумати ўтказаётган ва халқ манфаатларига зид бўлган сиёсат учун тағин ҳам кўпроқ азият чекишларига тўғри келади.

Ҳозирги маъмуриятнинг ҳукмронлиги даврида маориф соҳасидаги кўпгина программаларга ажратилган маблағ қисқартирилди. Икки тилда дарс бериш кўзда тутилган программаларга мўлжалланган маблағ учдан бир ҳисса камайтирилди. Инглиз тили она тили ҳисобланмайдиган мактаб ўқувчиларига таълим бериш учун ажратилган маблағнинг 32 процентини қисқартириш таклиф қилинди. (ТАСС).

кундалик хулқ-атвор нормасига айланиши инсон шахсини улуғлайдиган энг зарур фазилатлардир. Шунинг учун ҳам диннинг йўқолиши ҳақидаги масаланинг коммунистик идеаллар тантанаси учун кураш билан диалектик ўзаро боғлиқлигига етарли баҳо бермаслик социал-сиёсий ва идеологик проблемаларни, аввало гармоник тарзда камол топган шахсни тарбиялаш проблемасини ҳал этишга кўп жиҳатдан халақит бериши мумкин.

ЮҚОРИДА айтилганидек, динга қарши идеологик курашни жамиятни социалистик асосда қайта қуриш вазифаларига бевосита бўйсундириш зарурлиги ҳақидаги Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, партиямиз қисқа тарихий муддатда аҳолининг катта қисмини диннинг кўп асрлик асоратидан қутқарибгина қолмай, уларнинг онгида социалистик идеологиянинг тўла ғалабасига ҳам эриша олди. Ижтимоий муносабатларни коммунистик муносабатларга айлантириш ҳам кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, билим ва маданий савияларини ошириш негизида шахснинг социал алоқаларини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш натижасида рўй беради. Коммунизм идеаллари ғалабаси учун амалий кураш, буюк режалар йўлида жамият ҳар бир аъзоси ижтимоий-сиёсий фаолиятининг активлашуви ғоят катта атеистик потенциалга эгадир.

Совет кишиси, айниқса, ёш авлод, ғоят эътиқод билан жуда зўр ҳаётий ғайрат-шижоатини, маданият, билим ва уни татбиқ эта олиш маҳоратини ўзида мужассамлаштирган. Аммо шуни унутмаслик кераки, ҳозирги шароитда динга мурожаат қилишнинг муҳим сабабларидан бири шахснинг ижтимоий кўламдагина эмас, балки оилавий-маиший соҳада ҳам социал алоқаларининг етарли эмаслиги ёки заифлашувига боғлиқдир. Бунинг оқибатида инсон учун энг катта мусибат ёлғизлик туйғуси, бақиқлик, маънавий ва руҳий эзилиш ёки камситиш вужудга келиши мумкин. Диний сарқитларнинг муваффақиятли бартараф этилиши муайян коллективда шахсга қанчалик ҳурмат ва ғамхўрлик билан қаралишига, унинг кундалик талаблари ва эҳтиёжлари эътибор билан ҳисобга олинишига, диндорларга ғоявий таъсир кўрсатилишига, уларни меҳнат ва ижтимоий-сиёсий фаолиятга актив жалб этилишига, бу ишларнинг қанчалик моҳирона қўшиб олиб борилишига, кишиларнинг социал ва маънавий ҳаётлари қанчалик бойитилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Мамлакатдаги, шу жумладан Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги партия ва совет органлари, жамоат ташкилотлари буюк ленинча ғоявий меросга таянган ҳолда партия Марказий Комитети кўрсатмаларига амал қилиб, аҳолини атеистик тарбиялаш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Бу ишни илмий асосда ташкил қилиш тўғрисидаги ленинча кўрсатмалар бу соҳадаги энг тўғри кўрсатмадир. Жумладан, Ўзбекистонда турли социал табақа ва группалар орасида атеистик тарбияни самарали ташкил қилишга кўмаклашувчи социологик тадқиқотлар ўтказилмоқда, атеизмни пропаганда қилишда лекциялар, суҳбатлар, савол-жавоб кечалари сингари форма ва воситалардан кенг фойдаланилмоқда. Табиат, жамият ва инсон тўғрисидаги билимлар берадиган мактаблар сони кўпаймоқда, янги, совет байрамлари ва урф-одатларини аҳоли турмушига жорий қилиш борасида талай иш қилинмоқда.

Шу билан бирга, КПСС XXVI съездида қайд қилинганидек, коммунистик тарбия ишида ҳали ҳам янги ҳодиса ва вазиятлар тўлиқ даражада ҳисобга олинмаётир, пропагандамизнинг жуда катта имкониятларидан кам фойдаланилмоқда. Съезд идеология ишининг мазмуни янада актуалроқ бўлиши, формалари эса совет кишиларининг ҳозирги талаблари даражасига мувофиқ бўлиши учун унинг кўпгина соҳаларини қайта қуриш зарур деб кўрсатди. Буларнинг ҳаммаси атеистик тарбияга ҳам бевосита тааллуқлидир. Баъзи жойларда бу ишнинг савияси ҳозирги кун талабларига жавоб бермайди.

Диний сарқитларни бартараф этишда жуда катта муваффақиятларга эришилган Ўзбекистонда аҳоли оилавий маиший ҳаётининг барча жабҳаларида диндан қайтиш жараёни давом этмоқда. Шунга қарамай диний масала ҳамон янада чуқурроқ текширишлар олиб боришни ва илмий асосланган маълумотларни жорий қилишнинг самарали чораларини қўлланишни талаб қиладиган даражада мураккаб бўлиб қолмоқда. Республика аҳолисининг айрим табақалари орасида диний никоҳ ўқитиш, чўқинтириш ва хатна қилиш, «муқаддас жой»ларга сиғиниш, хасталиклардан даво истаб табиб ва дуохонларга мурожаат қилиш ҳоллари учраб туради.

Шунга кўра, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 й.) Пленуми партия комитетлари зиммасига атеистик тарбияни кучайтиришга, шунингдек, диний хурофотларга қарши курашда коммунистлар ҳамда комсомолларнинг масъулиятини оширишга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш вазифасини юклади.

ЎЗБЕКИСТОН партия ташкилоти атеистик тарбия масалаларига катта эътибор бермоқда. Республика Компартияси съездларининг қарорлари, атеистик тарбия проблемалари бўйича ўтказилаётган илмий-амалий конференциялар, янги маросим ва удумларни жорий қилиш кенгашлари ва комиссияларнинг фаолияти ва ҳоказолар ана шундан далолат беради.

Атеистик тарбияни ҳозирги замон шароитида янада кучайтириш масаласи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида алоҳида уқдириб ўтилди. **«Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишни олиб боришда партия комитетлари жиддий хатоликлар ва нуқсонларга йўл қўймоқдалар, — деб таъкидланди пленумда. — Кўпгина салбий ҳодиса ва жараёнлар принципиал партиявий позициялардa туриб қараб чиқилмаётир, уларнинг моҳияти, асл сабаблари очиб ташланмаётир. Айрим раҳбарлар одамларни тарбиялашда иштирок этмайдилар, атеистик пропагандани олиб бормайдилар, ҳар бир коммунист аввало партиянинг идеологик жангчиси эканлигини унутиб қўймоқдалар».**

В. И. Ленин атеистик тарбияни партиявий ишнинг муҳим тармоғи, партия идеологик фаолиятининг таркибий қисми, деб таълим берган эди. Шунинг учун ҳам коммунистик тарбиянинг барча йўналишларида, меҳнат, ахлоқий, интернационал, эстетик ва ҳоказо тарбия соҳаларида мавжуд бўлган имкониятлардан илмий-атеистик эътиқодларни шакллантириш учун қанчалик тўлароқ ва активроқ фойдаланилса, жамиятимизнинг диний сарқитлардан халос бўлиш жараёни шунчалик самарали бўлади.

Маълумки, бизнинг жамиятда янги инсон даставвал онгли ва ижодий меҳнат фаолияти жараёнида шаклланади. Социалистик меҳнат ва унинг маҳсулоти хусусий мулкчиликдан бутунлай озод бўлган ишчи учун ёт бўлмай, балки социалистик Ватан бойлиги ва шахсий фаровонлигининг манбаига айланган. Бу ҳолат шахсда ижтимоий фойдали меҳнатга ҳурмат, ташаббускорлик ва ижодкорлик туйғуларини уйғотади. Оқибатда социалистик меҳнат кишида диний ақидаларга зид бўлган психология ва дунёқарашни, олам, социал муҳит ва меҳнат фаолияти тўғрисидаги янги тасаввурларни шакллантиради.

Ҳозирги вақтда дин билан мунозара асосан ахлоқ проблемалари юзасидан олиб борилаётганлигининг сабаби бизнинг жамиятда илмий-атеистик тарбиянинг ахлоқий тарбия билан узвий боғлиқлигидадир. Социал қайта ўзгартишларнинг чуқурлашиши, янги ижтимоий муносабатларнинг ривожи, омманинг меҳнат ва сиёсий активлигининг ўсиши социалистик жамиятда ахлоқий потенциални кучайтириб, диний инқирозга зўр таъсир ўтказади. Руҳонийлар диндорларда ва иккиланувчиларда ўз таъсирларини сақлаб қолишга ва янги кишиларни динга жалб қилишга интилиб, дин энг юксак ахлоқни тарбиялаш учун керак, деб даъво қилмоқдалар. Мусулмон руҳонийлари кундалик тарғиботларида коммунистик ахлоқ билан ислом ахлоқи принциплари гўё ўхшашлиги ҳақидаги ғояни ҳар томонлама тарғиб қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам коммунистик ахлоқни далиллар асосида диний ахлоққа қарама-қарши қўйиш, уларнинг ўзаро тамомила зид эканлигини очиб бериш зарур.

Атеистик пропаганданинг муҳим вазифаларидан бири ҳам ҳаётнинг чинакам мақсади ва моҳиятини, инсоннинг жамиятдаги роли ва ўрнини, унинг реал бахт-саодати ва социал мавқеини марксча-ленинча тушунтириб беришдан иборат, коммунистик ахлоқ идеалларининг олижаноблиги ва гўзаллигини очиб бериш совет кишиларининг турмуши ва онгидан диний сарқитларни қисиб чиқаришга ёрдам беради. Кенг оммани инсон яратган барча маънавий бойликлардан баҳраманд қилиш, уларда коммунистик ахлоқ ва хулқ-атвор нормаларини шакллантириш йўли билангина турмушни ва оилавий-маиший муносабатларни диндан тўла ҳоли қилиш мумкин.

Ҳозирги даврда тарбияга комплекс ёндашиш нуқтаи назаридан идеологик, сиёсий-оммавий иш тажрибасида илмий-атеистик ва интернационалистик тарбияларни узвий боғлаб, ўзаро таъсирини кучайтириш ҳам жуда муҳимдир. Интернационалистик тарбия ва унинг принциплари бизнинг жамиятимизда қарор топиши дин таъсирини сусайтиради, асрлар давомида халқлар орасидаги муносабатларга ва дўстликка зарар етказиб келган диний низоларни ва деворларни емириб, социалистик миллатларнинг ўзаро яқинлашуви ва равнақ топиши учун кенг йўл очиб беради.

СОЦИАЛИСТИК тузумнинг энг ажойиб фазилатлари айни инсоннинг бутун табиати, ички ва ташқи дунёсини чинакам гўзал қилиб шакллантириш учун замин яратишдан иборатдир. Шахснинг ҳар томонлама камол топишини, унинг социал ва маънавий эҳтиёжини тўла қондиришни мақсад қилиб қўйган бизнинг Коммунистик партия ва давлатимиз ўзининг бутун куч-ғайрати, ақл-идроки ва бутун фаолиятини «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган шиорга бўйсундирган. Янги кишини шакллантириш Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ғоявий-назарий ва амалий фаолиятида энг асосий ўринни эгаллайди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитетининг шу йилги февраль Пленумида қайд қилганидек: **«Янги дунё қуриш — янги дунё кишисини камол топтириш ҳақида, уни ғоявий-ахлоқий жиҳатдан ўстириш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилиш демакдир».**

Социалистик идеологиянинг кенг омма орасида ҳукмрон бўлиши, маданий ва маънавий ҳаётимизнинг шу асосда ташкил этилиши, меҳнаткашларнинг сиёсий ҳаётга жалб қилиниши, билим ва атеистик бойликлардан баҳраманд этиш учун ҳар томонлама шарт-шароитлар яратилганлиги жамиятимиз аъзоларининг заковатлари ва қобилиятларини ривожлантиришга, уларда эркин меҳнатга, ахлоқий тартиб ва нормаларга, оила ва маиший турмушда янги, коммунистик муносабатларни вужудга келтиришга хизмат қилмоқда. Жамиятимиз аъзоларини маънавий жиҳатдан юксак даражага кўтариш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш, шу жумладан, диний-маиший сарқитлардан озод қилиш, иқтисодий ва социал тараққиётимизнинг ҳал қилувчи омили, буюк идеалларимизнинг рўёбга чиқишидаги асосий замини эканлигини доимо эсда сақлаш зарур.

Исо ЖАББОРОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор.

ЯНГИЛИКЛАР

● **БУЛУНҒУР.** Районнинг Килдон посёлкасида жойлашган консерва заводи тўла қувват билан ишлай бошлади. Бу ерда бир кеча кундузда 6 тонна боғ ва полиз маҳсулоти қайта ишланадиган бўлди. Цехларда технологик машина-ускуналарнинг ремонти тугалланди. Малакали кадрлар тайёрланди.

● **АНГРЕН.** Шаҳарда қурилаётган картон фабрикасининг асосий корпуси пойдеворига дастлабки кубометр бетон ётқизилди. Лойиҳадаги йилига 100 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўладиган янги корхона планга мувофиқ 1987 йилда ишга туширилиши лозим. Макулатура шу фабрика учун хом ашё ҳисобланади.

● «Фергана в о д с т р о й» трестининг қурувчилари Фарғона тўқимачилик комбинатининг филиали — Киров йигирув-тўқув фабрикаси ишчиларининг болалари учун бир юз олтмиш ўринли болалар боғчасини қуриб бердилар. Мактабгача ёшдаги янги болалар муассасаси корхонани социал ривожлантириш планига мувофиқ қурилди. Бу ерда кичкинтойлар учун барча шароит яратиб берилган.

● Андижон областининг Ленинскдаги совет савдоси техникуми абитуриентлари республика Қурилиш министрлиги 162-қурилиш трестига қарашли 10-механизациялашган кўчма колонна коллективи қуриб берган янги ўқув комплексининг ёруғ ва кенг кабинетларида кириш имтиҳонларини топширдилар. Бу ерга ўқув корпуслари, олти юз ўқувчига мўлжалланган ётоқхона, стадион ва бошқа маданий-маиший объектлар жойлашган.

(ЎзТАГ).

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

Боғларда, токзорларда мева ва узум ғарқ пишди. Қуёшдан нур эмган шафтолилар, ғужумидан бол томган узумлар, нақшин олмалар кўзни қувонтиради. Ноз-неъмат бунёдкорлари пешана тери эвазига етиштирилган ҳосилни тезкорлик билан йиғиштириб олмоқдалар. Мева ва узум сараланиб, сифатли ҳолда эл дастурхонига етказиб беріляпти. Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз боғбонларининг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Улар боғларда етилган ноз-неъматларни саралаб териб, шаҳарликлар дастурхонига тортиқ қилишаётир. Суратда: ёш боғбон Моҳира Тожиёқубова.

Ж. Тўраев фотоси.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ ЯҚИН

Янги ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолди. Бу ўқув йилида умумтаълим ва ҳунар мактабларини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларини турмушга татбиқ этиш ишлари изчил бошлаб юборилади.

Хўш, Сурхондарё областида мактабларни янги, 1984—1985 ўқув йилига тайёрлашнинг аҳволи қандай? Биз шу савол билан область халқ маорифи бўлими мудири Э. Жўраевга мурожаат этдик. Маълум бўлишича, областдаги мавжуд 561 мактабдан биринчи августгача 540 таси ремонт қилинган. Шу жумладан капитал ремонт қилиш кўзда тутилган 71 мактабдан олтмиштаси, жорий ремонт этилиши керак бўлган мактаблардан 472 таси қўлдан чиқарилган. Денов, Жарқўрғон районлари ва Термиз шаҳрининг маорифчилари кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда, оталиқ ташкилотларининг конкрет ёрдамлари туфайли ҳамма мактабларни ўз вақтида, сифатли ремонтдан чиқардилар.

Биз яқинда жойларга бориб, мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш аҳволи билан танишдик. Гагарин районидаги Х. Бойқобилов директор бўлган Ибн Сино номли 7-ўрта мактаб биноси жуда сифатли ремонт қилинган. Шу райондаги «Партия XXVI съезди» номли, Ҳамза номли, Пушкин номли мактабларда ҳам ремонт ишлари сифатли ўтказилган.

Оталиқ ташкилотлари, хусусан О. Бозоров, Д. Собиржонова директор бўлган «Комсомолобод» ва «Янгиобод» совхозлари мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда маорифчиларга катта кўмак кўрсатдилар. Асосий ремонт ишларини совхозларнинг ремонт-қурилиш бошқармаси коллективи сифатли қилиб амалга оширди.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам мактаблар ремонти ва янги ўқув йилига тайёргарлик ишлари кўнгилдагидек эмас. Масалан, Гагарин районидаги 38 мактабдан учтаси капитал, қолганлари жорий ремонт қилиниши планлаштирилган эди. Амалда эса, ҳозиргача бир мактаб капитал ремонт, 25 мактаб жорий ремонтдан чиқарилган. Шу нарса ачинарлики, «жорий ремонт қилинди» деган мактабларнинг кўпчилиги фақат оқлаб, бўяб қўйилган, холос. Уларнинг иситиш системалари, эшик-ромлари, печкалари ва электр линияларига қўл урилмаган. Бунинг устига бир қатор мактабларда оқлаш, пол ва доска-парталарни бўяш ишлари ҳам палапартиш, сифатсиз бажарилган.

Гагарин посёлкасидаги 21-ўрта мактаб ремонти учта йирик қурилиш ташкилоти — «Сурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси, ер ишлари ва «Искра» механизациялашган кўчма колонналари зиммасига юклатилган эди. Бироқ бу ташкилотларнинг раҳбарлари отангга бор, онангга бор қабилида иш тутиб, сансалорликка йўл қўйдилар. Улар қурилиш материаллари камлиги, ишчи кучлари етишмаслигини баҳона қилиб, ремонт ишларини тўхтатиб қўйишди. Юзма-юз гаплашсангиз айбни бир-бирига тўнкашга уринишади. Ҳатто, заҳархандa билан: «ҳали вақт кўп, ремонтни 30 августда тугаллаймиз» — дейишади!

Район марказида янги қурилаётган 1176 ўринли мактаб биноси шу йил 1 сентябрда фойдаланишга топширилиши планлаштирилган. Аммо ҳозиргача аранг пойдевори тикланди, девори ғишт билан тўла кўтарилмаган. Уни қуриб битказишни ўз зиммасига олган область ижроия комитети капитал қурилиши бўлимидаги ўртоқлар янги ўқув йилига саноқли кунлар қолганлигини наҳотки билишмаса!

Ҳамза номли 13-ўрта мактабнинг иситиш системаларини 8-механизациялашган кўчма колонна раҳбарлари қуриб битказиши керак эди. Улар эса ишни бир бошлаганча қораларини кўрсатмай кетдилар. Ускуна ва асбоблар, қувур ва батареялар етишмайди баҳонаси билан ишни пайсалга соляптилар. Улар кўзбўямачилик қилишган: мактаб бостирмасига ўрнатган 15 та эгри-бугри, яроқсиз ускуналарни кўздан пана қилиш учун устидан картон қоғоз қоқиб қўя қолишган.

Яна бир нарса: бу йил Сурхондарё областида 9520 ўринли йигирма учта янги мактаб биноси қурилиб битказилиши ва 1 сентябрда ишга туширилиши керак. Ҳозиргача 712 ўринли учта мактаб қуриб битказилди, холос. Қолган йигирмата мактаб биноси қачон қуриб битказилади?

Сариосиё районида майиб-мажруҳ болалар учун санаторий типида қурилган 350 ўринли областда ягона мактаб биноси капитал ремонт қилиниши зарур. Бу иш область колхозлараро қурилиш трестига топширилган. Бироқ трест бошлиғи Э. Ангиров планга киритилмаган деган баҳона билан мазкур мактаб биносини капитал ремонт қилишдан бош тортди. Район ижроия комитети, қолаверса оближроком раҳбарлари эса «лимит йўқ» баҳонаси билан ана шу мактаб ремонтини тўхтатиб қўйдилар.

Сурхондарё областида мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашда, хусусан дарсликлар, таълим воситалари, ёқилғи билан таъминлаш, қўшимча синф хоналари қуриш, мактабларда ошхона ва буфетлар, устахоналар, спорт заллари, чўмилиш ҳовузлари ва бошқа спорт иншоотлари, шунингдек, ўқитувчилар учун уй-жойлар қуриш, мавжудларини ремонт қилиш каби муҳим ишларни бажаришда ҳам талай камчилик ва нуқсонлар бор.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ❋ ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ
АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ
ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

1984—85 ўқув йили учун

кечки ва кундузги бўлимларнинг

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафларидан запасга бўшатилганлар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геологоразведка ташкилотлари, совхозлар, колхозлар ва ҳарбий қисмлар йўлланмаси бўйича қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ўқишга юбораётган корхонада камида бир йил узлуксиз иш стажига эга бўлмоқлари керак.

Тайёрлов бўлимига қабул қилиш суҳбатлашиш (архитектурадан ташқари) натижаларига кўра қуйидаги фанлардан ўтказилади: ФИЗИКА ва МАТЕМАТИКА, ХИМИЯ-ТЕХНОЛОГИЯ факультети учун эса ХИМИЯ ва МАТЕМАТИКА.

Тайёрлов бўлимини битирган ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар институтнинг кундузги ва кечки бўлимларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ректор номига ариза, иш жойидан (ҳарбий қисмдан) белгиланган намуна бўйича йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан (корхона раҳбарлиги тасдиқлаган) кўчирма, медицина справкаси (286-форма), 8 дона фотосурат (3x4 см.).

Аризалар кундузги бўлимга 1 октябрдан 10 ноябргача қабул қилинади.

Суҳбатлашиш — 11 дан 25 ноябргача.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Кечки бўлимга аризалар — 15 сентябргача қабул қилинади.

Суҳбатлашиш — 16 дан 25 сентябргача.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой.

Кундузги бўлимнинг тайёрлов бўлими институтнинг кундузги факультетларини тўлдириш учун ташкил этилган.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар стипендия ва ётоқхона билан таъминланади.

Тайёрлов бўлимини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда битирган тингловчилар ўз хоҳишларига кўра ишлаб чиқаришдан ажралган, шунингдек ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун 1 курсга қабул қилинадилар.

Меҳнат стажи бўлиб, 1984 йилда ўрта мактабнинг кундузги бўлимини битирганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Тайёрлов бўлимига кириш истаги бўлганлар қуйидаги адресларга мурожаат этишлари мумкин.

Тошкент шаҳри, Шайхантовур кўчаси, 10-уй, 18-хона.
Олмалиқ шаҳри (кечки бўлим) Ленин кўчаси, 56-уй.
Бекобод шаҳри, (кечки бўлим) 8-квартал, Педагогика кўчаси, 5-уй.
Жиззах шаҳри, 2-микрорайон.
Муборак шаҳри, Г. Димитров микрорайони.
Бекобод шаҳри, (кечки бўлим) 8-квартал, Педагогика кўчаси.
Наманган шаҳри, 3-микрорайон.
Самарқанд шаҳри, Эртишар кўчаси, ГЭС, 5-уй.
Чирчиқ шаҳри, Ломоносов кўчаси, 1-уй.

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА

ҒИЛДИРАКНИ... КАШФ ЭТИШДИ

Ҳозирги кунларда ҳам ғилдирак ихтиро қилса бўлар экан. Чунончи, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг олимлари ва мутахассислари яратган ғилдирак катта халқ хўжалик проблемасини ҳал этади.

Мамлакатнинг кўпгина кўмир разрезларида, шахталар ва кон-металлургия комбинатларининг карьерларида электр поездлар ишлайди. Бу поездларнинг иш ҳажми катта, уларга тушадиган юкланиш ҳам катта. Ғилдиракларга тушадиган юкланиш айниқса кўп бўлиб, бир ўққа 33 тоннага қадар етиб боради (темир йўл транспортида эса 25 тоннага ҳам бормайди). Натижада ғилдираклар тез ейилиб кетади. Масалан, Ангрен кўмир разрезининг ўзидагина ҳар ой 300 жуфтгача ғилдиракни тиклаб туришга тўғри келади. Ғилдиракнинг ейилган юзига юпқа металл қопламик югуртирилади, лекин бу «ямоқ» пухта бўлмайди, технологиянинг ўзи эса қиммат туради.

Институт машиналар динамикаси лабораториясининг олимлари завод илтимосига кўра проблемани ҳал этишга киришдилар. Ғилдираклар текширилганида унинг бўртган қирраси айниқса кўп ейилиши маълум бўлди. У рельсга текканида қайроқ тошга ишқалангандек чархланади. Натижада нормага кўра 100 минг километр босиши лозим бўлган ғилдирак аранг 10—12 минг километрга етади.

Шундай экан, ғилдирак қиррасининг бир қисмини ҳаракатланадиган қилиб бўлмасмикан? Ўшанда у рельсга текканида рельс юзидан сирпанади ва ишқаланиш кучи ўнлаб марта камаяди. Бунда ғилдирак тайёрлаш технологиясини ўзгартириш талаб этилмайди. Экспериментлар шундай янги ғилдиракларнинг чидамлилиги 4-5 баравар кўпайишини кўрсатди. Ғилдиракларни тиклаётганда ҳам унинг бутун ишлайдиган юзидан кўра, ҳаракатланувчи қисминигина алмаштириш анча арзон тушади.

(ЎзТАГ).

Синоптиклар хабар қилдилар

ҲАРОРАТ НЕГА КЎТАРИЛДИ?

Иссиқ...

Сезгир асбобларнинг қайд этишича, 17, 18, 19 ва 20 август кунлари Ўзбекистонда метеорология кузатувлари ташкил этилган ҳамма вақт мобайнида шу даврда энг иссиқ кунлар бўлди. Тошкентдаги ҳарорат 39—40 даражадан тушмади. Чўл зонасида, республиканинг жанубида ҳарорат 43—44 даражага етди: 1945, 1968 ва 1983 йиллар август ойининг шу кунларида ҳам иссиқ юқори бўлган, аммо унда ҳароратнинг кўтарилиши бу қадар узоқ давом этмаган эди.

Одатда августда кўп йиллик ўртача даражадан бир мунча юқори иссиқлик билан салқин ҳаво алмашиниб турар эди, деб хабар қилишди республика гидрометеорология марказида ЎзТАГ мухбирига. Бу йилги августнинг хусусияти шундан иборатки, икки ўн кунлик мобайнида ҳарорат муттасил нормадан юқори даражада бўлди. Бунинг устига яқин 4—5 кун ичида ўлкамизга салқин ҳаво оқими келмайдиганга ўхшаб турибди. Бунинг сабаби шуки, Ўрта Осиё территориясида ўзига хос юқори ҳарорат сақланиб турибди, бу ҳодиса маҳаллий шароитнинг ўзида вужудга келди. Бу эса ғарбдан ва шимоли-ғарбдан салқин ҳаво оқимининг кириб келишига тўсқинлик қилмоқда.

Кейинчалик республиканинг асосан шарқий районларида иссиқликнинг аста-секин пасайиши кутилади. Тошкентдаги ҳарорат бирмунча пасайиб, 32—37, жанубий областларда ва чўл зоналарида 36—41 даражага тушади. Шундай бўлса ҳам, ҳавонинг ўртача кунлик ҳарорати ўртача кўп йиллик даражадан юқорироқ бўлиб тураверади.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ТОШКЕНТЛИК СУЗУВЧИНИНГ ЖАҲОН РЕКОРДИ

Ватанимиз пойтахтида Дўстлик халқаро мусобақасининг машъаласи порлаб турибди. Дўстлик байроғи остида куч синашаётган спортчилар марра сари астойдил интилиб, ҳаммадан тезкор, чаққон ва кучлироқ номини олиш учун маҳорат кўрсатмоқдалар.

Халқаро мусобақада республикамиз вакиллари юқори натижага эришиб, мухлисларни қувонтирмоқдалар. Ўзбекистонлик спортчилар бугунгача бешта олтин, иккита кумуш медалга эга бўлишди. Классик кураш устаси Комил Фаткуллин, эркин курашчилар Арсен Фадзаев билан Аслан Хадарцев халқаро мусобақанинг ғолиблари бўлишгани ҳақида хабар қилган эдик. Куни кеча сузувчимиз Лариса Белоконь 200 метрга брассча сузишда океан ортида ўтказилган Олимпиада натижасидан ўзишга муваффақ бўлди. Эстафетали югуриш бўйича жаҳон чемпиони Сергей Ловачев ҳамроҳлари билан аҳил ҳаракат қилиб, СССР рекорди ўрнатилишига муносиб ҳисса қўшди. Людмила Бутузова баландга сакрашда, Эдем Муродасилов қайиқ ҳайдашда халқаро мусобақанинг кумуш медали соврindори бўлишгани мухлисларга аён.

«Универсиада-83» мусобақасининг ғолиби, Европа рекордчиси, халқаро классдаги спорт мастери тошкентлик Сергей Заболотнов мухлису мутахассисларни қувонтирди. 21 ёшли чалқанча сузиш устаси Москвада ўтказилган мусобақанинг финалида зўр маҳорат кўрсатди. Олимпийск сув бассейнининг мовий йўлкалари бўйлаб астойдил ҳаракат қилган Сергей 200 метрли масофани бир минут 58,41 секундда сузиб ўтиш билан жаҳон рекордини янгилашга муваффақ бўлди. Сузувчимиз ўзининг бу ғалабаси билан шу пайтгача Р. Кэйрига (АҚШ) тегишли бўлиб келган жаҳон рекордини ярим секундга янгилашга эришди. Сергей ғолиблик супасига кўтарилиб, кўксига олтин медаль тақди. Унинг командадоши В. Шеметов (1 минут 59,54 секунд) кумуш медаль олган бўлса, Д. Рихтер (ГДР) 2 минут 00,30 секундли натижа билан ўзининг Европа рекордини бирмунча яхшилаб, бронза медалига эга бўлди.

Халқаро мусобақа давом этмоқда. Кубада сув тўпи бўйича СССР терма командаси иккинчи учрашувни Венгрия ватерполчилари (9:7) билан ўтказиб, тўртта очко тўплади. Бу ғалабага тошкентлик Эркин Шагаев муносиб улуш қўшди.

СУРАТДА: чалқанча сузиш бўйича жаҳон рекордчиси С. Заболотнов.

Ф. Лизунов ва И. Уткин фотоси.

«СПОРТЛОТО» ЭСЛАТИБ ЎТАДИ...

СПОРТ ВА «СПОРТЛОТО» ЎЗАРО МУСТАҲКАМ БОҒЛИҚДИР. БУ БИРЛИК СПОРТ ЛОТЕРЕЯЛАРИ ШИОРИДА ИФОДАЛАНГАН:

«СИЗ ЮТСАНГИЗ — СПОРТ ЮТАДИ»

«СПОРТЛОТО» ИШҚИБОЗЛАРИ САФИГА ҚЎШИЛАРКАНСИЗ, ЎЙИН ҚОИДАЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИНГ.

«СПОРТЛОТО» билетларини тўлғазар экансиз, тираж номерини ёзиб қўйишни ва ажратиб олинган «БВ» қисмини яшчикка белгилаб қўйилган кундан кечиктирмай ташлашни унутманг.

БАРЧА ШИКОЯТЛАР «СПОРТЛОТО» ЯШЧИГИ НОМЕРИ КЎРСАТИЛГАН ҲОЛДА КЎРИБ ЧИҚИЛАДИ.

ТЎҒРИ ВА АНИҚ ЎЙНАСАНГИЗ ОМАД КЕЛАДИ.

«СПОРТЛОТО» ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЖАЙРОНЛАР КЎПАЙМОҚДА

Республика ўрмон хўжалиги министрлигининг мутахассислари йўқолиб бораётган ҳайвон тури — жайронлар кўпаяпти деган хулосага келдилар. Улар Бухоро область Когон шаҳри яқинидаги мамлакатда ёлғиз ихтисослашган жайрон питомнигидаги ҳайвонлар бошини санаб чиқдилар. Ҳозир бу ерда 600 бош жайрон бор. Бундан бир неча йил аввал 24 тагина эди. Улар азалий яшаш жойлари — Қизилқумнинг жанубида урчитилмоқда.

Жайрон боши шунчалик бўлгач, уларни эркин яшаш зоналарига кўчириш мумкин бўлиб қолди. Кузда дастлабки 30 бош жайронни Жиззах областидаги Арнасой кўлининг оролларига кўчиришга қарор қилинди. Мутахассисларнинг ҳисобларига кўра, Когон питомниги йилига 200 бошдан жайрон бериб тура олади.

(ЎзТАГ).

Редактор ўринбосари А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН КАРТОШКА ВА САБЗАВОТ-ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лаборатория катта илмий ходими: сабзавот ва полиз экинлари дастлабки уруғчилиги (фан кандидати);

лаборатория кичик илмий ходимлари: сабзавот ва полиз экинлари уруғчилиги, агрохимия, ўсимликлар физиологияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 702015, Тошкент область, Тошкент район, Қозоқкенсой алоқа бўлими.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/VIII да Йўл бошида.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирки артистларининг томошалари (19.30).**

Ўзбекистон ССР Прокуратураси коллективи Сирдарё область Сирдарё районининг собиқ прокурори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист **Абдусамат ИСҲОҚОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Академик Трофимчук. Телефильм. 10.10 — Халқаро конкурслар лауреати Н. Гаврилова ижро этади. 10.25 — Ҳайвонот оламида. 11.20 — Жак Оффенбах. 2-серия. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телефильмлар. 16.00 — Буратино кўргазмаси. 16.25 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 17.05 — Шахмат мактаби. 17.35 — Тарих саҳифалари. 18.25 — Руминиянинг миллий байрами — Озодлик кунига. 19.10 — — Дунё воқеалари. 19.25 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 20.15 — Жак Оффенбах. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 20.00 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 22.40 — Руминия артистларининг концерти. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Мусобақалар кундалиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Время. 9.15 — Илга-иволга. Телевизион бадиий фильм. 10.20 — Мультфильм. 10.30 — ТОМСК ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 11.30 — Испан тили. 12.00 — Сиз яратган боғ. 12.30 Севги асираси. Бадиий фильм. 14.00 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 16.00 — Фильм-концерт. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Инсонга нима керак. 19.25 — О, Мария... М. Биешу иштирокида фильм-концерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 — Инсон ва қонун. 21.20 — Телефильм. 21.30 — Время 22.00 — Кўзимга тик қара. Бадиий фильм. 23.30 — А. Твардовский «Поэмалар». 24.00 — Лиго туни чироқлари.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Фильм-концерт. 10.50 — Мактаб ўқувчилари учун. 11.50 — Порт. Бадиий фильм. 13.05 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.40 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 19.10 — Қанотларга битилган қўшиқ. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ишчанлик вазиятидаги учрашувлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қизлар гулдастаси. 21.30 — Время. 22.00 — Паррандачилик: тажриба ва муаммолар. 22.20 — Ёқимтой жаноб «Р». Бадиий фильм. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — МТ-II. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — СССР халқларининг куйлари. 19.30 — Реклама. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Расул Гамзатов. Телефильм. 21.30 — МТ-II.

24 АВГУСТ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.20 — Концерт. 10.50 — Телефильм. 11.05 — Жак Оффенбах. Бадиий фильм. 3-серия. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.00 — Рус тили. 16.35 — Илмий-оммабоп фильм. 16.45 — Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни. 17.15 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 17.55 — Молдавия ССР Давлат телерадиосининг «Фольклор» халқ куйлари оркестри ижро этади. 18.20 — Муаммолар — изланишлар — ечимлар. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.20 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 20.40 — Кино-концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 22.40 — Мусобақалар кундалиги. 22.55 Сопот-84 эстрада қўшиқлари халқаро фестивали. 23.55 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.10 — Давр билан ҳамоҳанг. 9.30 — Кўзимга тик қара. Бадиий фильм. 10.55 — Ватанимни куйлайман. 11.55 — Инглиз тили. 12.25 — Сеҳрли ғоз. Телеспектакль. 12.55 — Телевикторина. 14.00 — Халқаро дўстлик мусобақаларида. 16.00 — И. С. Бах. Виолончелда соло ижроси учун 4-сюита. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — И. Брамс. 4-симфония. 19.30 — Саёҳатчилар клуби. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Дўстларимиз чеҳраси. 21.30 — Время. 22.00 — Хосиятсиз мерос. 23.25 — Халқаро дўстлик мусобақаларида.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Фильм-концерт. 10.50 — Мўъжизалар оламига саёҳат. 11.35 — Садқаи-сар. Бадиий фильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Болалар учун фильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — умумхалқ иши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Олам дарди адиб қалбида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Дунё воқеалари. 22.30 — Театр билан учрашув.

ТОШКЕНТ-II 9.00 — 16.30 — МТ II. 18.30 — Кундузги сеансга икки билет. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Шахтёрлар кунига бағишланган кинопрограмма. 21.30 — МТ II.

РАДИО

23 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада қўшиқлари. 9.30 — Халқ талантлари ижро этади. 9.45 — Қармоқ. Ҳажвий эшиттириш. 11.15 — Шонли 60 йил солномаси. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малыш. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Б. Гиенко. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун поэма. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — Руминия фашист босқинчиларидан озод этилган куннинг 40 йиллигига. 21.00 — Мени кутгил. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — М. Ниёзов ва К. Жабборов қўшиқлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

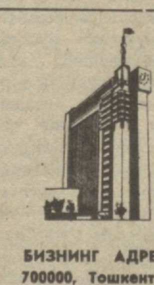

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 20035. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 193. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12